

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ, ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ»

Παραδοτέο 2.4: Report καταγραφής δευτερογενών ποσοτικών
δεδομένων

Ρέθυμνο, Ιανουάριος 2016

Περιεχόμενα

Εισαγωγές επισημάνσεις	3
Παρουσίαση υφιστάμενου πλαισίου-δευτερογενή ποσοτικά δεδομένα.....	4
<i>Ανάπτυξη-Απασχόληση</i>	<i>4</i>
<i>Αγροτική Παραγωγή</i>	<i>9</i>
<i>Τουρισμός.....</i>	<i>12</i>
<i>Εκπαίδευση.....</i>	<i>47</i>
Πηγές.....	488

Εισαγωγές επισημάνσεις

Στόχος του συγκεκριμένου παραδοτέου είναι η καταγραφή δευτερογενών ποσοτικών δεδομένων αναφορικά με σημαντικά ζητήματα ανάπτυξης και περιφερειακής πολιτικής της Περιφέρειας Κρήτης. Η ανάδειξη του υφιστάμενου πλαισίου από κοινού με την παράθεση των στόχων και της στρατηγικής ανάπτυξης της Περιφέρειας θα αποτελέσει πρόπλασμα για την επεξεργασία τόσο των συνεντεύξεων όσο και των προτάσεων πολιτικής.

Η Κρήτη βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην φυτική παραγωγή, την κτηνοτροφία και τον τουρισμό. Η περαιτέρω ανάπτυξη σε αυτούς τους τομείς αλλά και η προώθηση άλλων τομέων που μπορούν να συνεισφέρουν στην επίτευξη της οικονομικής και κοινωνικής ευημερίας αποτελούν τους βασικούς στόχους μιας περιφερειακής στρατηγικής. Όπως θα φανεί και από τα στοιχεία που παρατίθενται, η οικονομική κρίση έχει χτυπήσει και την παραγωγή και συνακόλουθα, την κοινωνία της Κρήτης, όπως και ολόκληρης της Ελλάδας, γι' αυτόν τον λόγο κρίνεται επιτακτική η διαμόρφωση ενός στρατηγικού πλαισίου, εμπειρικά θεμελιωμένου, που θα μπορέσει να οδηγήσει την Κρήτη στην ανάπτυξη και να αυξήσει το βιοτικό επίπεδο των πολιτών της. Η ανεργία και η μείωση των εισοδημάτων έχουν οδηγήσει στην αύξηση των κινδύνων της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Επομένως, η εξεύρεση αναπτυξιακών εναλλακτικών, η επίλυση των δομικών προβλημάτων που δυσχεραίνουν την επενδυτική προοπτική και η προώθηση της στοχευμένης και συνδεδεμένης με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας εκπαίδευσης αποτελούν βασικές συνισταμένες της στρατηγικής που θα λαμβάνει υπόψη της τόσο τα δευτερογενή δεδομένα που παρατίθενται σε αυτό το παραδοτέο όσο και τα πρωτογενή δεδομένα που θα εξαχθούν κατά τη διενέργεια της διάγνωσης αναγκών.

Παρουσίαση υφιστάμενου πλαισίου-δευτερογενή ποσοτικά δεδομένα

Ανάπτυξη-Απασχόληση

Η Ελλάδα μαστίζεται από την οικονομική κρίση τα τελευταία πέντε χρόνια και οι επιπτώσεις σε όλους τους τομείς της οικονομίας και της κοινωνίας είναι ραγδαίες, όπως γίνεται αντιληπτό από τα διαθέσιμα στατιστικά δεδομένα. Η απασχόληση έχει δεχθεί τεράστια πλήγματα, με αποτέλεσμα η Ελλάδα να εμφανίζει το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση (25,6% τον Μάιο του 2015, σύμφωνα με την Eurostat). Αυτή η αύξηση της ανεργίας δημιουργεί τεράστια προβλήματα, ιδίως στις πιο ευάλωτες κοινωνικο-οικονομικές ομάδες, οι οποίες βιώνουν με ιδιαίτερα αυξητικούς ρυθμούς τόσο τον κίνδυνο της φτώχειας όσο και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Η συρρίκνωση του εργαζόμενου πληθυσμού και η μείωση των μισθών συνετέλεσε στην ραγδαία μείωση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, που αποτελεί βασική ένδειξη της τεράστιας αλλαγής που έχει επέλθει στο βιοτικό επίπεδο των Ελλήνων πολιτών τα χρόνια της κρίσης.

Η Κρήτη έχει και αυτή πληγεί από την κρίση, όπως γίνεται εμφανές και από τα διαθέσιμα στοιχεία. Ξεκινώντας την ανάλυση των υπαρχόντων δεδομένων από τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ, 2015), από την παράθεση της μεταβολής του ακαθάριστου προϊόντος στην Περιφέρεια Κρήτης, προκύπτει ότι μεταξύ 2011 και 2012 υπήρξε μια αξιοσημείωτη μείωση του Ακαθάριστου Προϊόντος της Κρήτης της τάξης του 7,9%. Συγκρίνοντας τα διαγράμματα 1 και 2 που εμφανίζουν το επίπεδο του ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές, σε Κρήτη και Ελλάδα αντίστοιχα, γίνεται εμφανές ότι ακολουθείται ακριβώς η ίδια τάση, καθώς μέχρι το 2008 το ΑΕΠ αυξάνεται ενώ από το 2009 κι έπειτα βρίσκεται σε συνεχή μείωση.

Διάγραμμα 1

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (2015).

Διάγραμμα 2

Πηγή: Eurostat (2015)

Η μείωση της παραγωγικότητας της Κρήτης υποδηλώνει και μείωση στο βιοτικό επίπεδο του πληθυσμού ενώ ταυτόχρονα εμφανίζεται μια ραγδαία μείωση των

επιπέδων της απασχόλησης που καταδεικνύουν την μείωση των διαθέσιμων θέσεων εργασίας καθώς και την έλλειψη επενδυτικών δραστηριοτήτων που θα αυξήσουν την παραγωγικότητα και συνακόλουθα θα δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας (ΕΛΣΤΑΤ, 2015). Ταυτόχρονα, σύμφωνα με την Eurostat (2015) ενώ το 2010 το ποσοστό των πολιτών στην Κρήτη και τα νησιά του Αιγαίου βρισκόταν στο 23,9%, το 2014 έχει ανέλθει στο 39,4%, αντικατοπτρίζοντας τις οικονομικές δυσχέρειες που αντιμετωπίζουν οι πολίτες, καθώς και τους αυξανόμενους κοινωνικούς κινδύνους. Η μείωση των ποσοστών του παραγόμενου προϊόντος γίνεται εμφανής και από τα στοιχεία των πινάκων 1 και 2, που αναφέρονται στα πρωτογενή και δευτερογενή εισοδήματα των κρητικών. Όλα τα στοιχεία που παρατίθενται υποδηλώνουν την αναγκαιότητα δημιουργίας ενός αναπτυξιακού πλαισίου που θα υπερβεί τα λειτουργικά προβλήματα και θα αρθρώσει εναλλακτικές που θα ενισχύσουν την οικονομία ενώ παράλληλα θα βελτιώσουν το επίπεδο διαβίωσης των πολιτών.

Διάγραμμα 3

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (2015).

Πίνακας 1: Λογαριασμός κατανομής πρωτογενούς εισοδήματος

	Πόροι			Χρήσεις	
	Λειτουργικό πλεόνασμα - Μικτό εισόδημα	Αμοιβές απασχολούμενων εισπραττόμενες	Εισόδημα περιουσίας εισπραττόμενο	Εισόδημα περιουσίας πληρωνόμενο	Ισοζύγιο Πρωτογενών Εισοδημάτων
	TRB2+TRB 3	TRD1REC	TRD4REC	TRD4PAY	TRB5

2006

Σύνολο Ελλάδος	61.794	72.737	10.968	1.880	143.619
Κρήτη	3.607	3.315	533	91	7.364

2007

Σύνολο Ελλάδος	63.675	78.168	15.894	3.420	154.317
Κρήτη	3.734	3.569	765	165	7.904

2008

Σύνολο Ελλάδος	63.265	82.246	17.976	3.604	159.883
Κρήτη	3.600	3.777	702	141	7.938

2009

Σύνολο Ελλάδος	61.743	84.233	13.640	1.749	157.868
Κρήτη	3.416	3.866	556	71	7.766

2010

Σύνολο Ελλάδος	56.193	80.782	12.233	2.713	146.496
Κρήτη	2.726	3.726	498	111	6.840

2011

Σύνολο Ελλάδος	50.384	73.090	12.906	2.561	133.819
Κρήτη	2.409	3.413	521	103	6.239

2012

Σύνολο Ελλάδος	46.988	66.010	14.795	2.196	125.597
Κρήτη	2.339	3.142	600	89	5.992

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Πίνακας 2: Λογαριασμός Δευτερογενούς Διανομής Εισοδήματος

Πόροι			Χρήσεις				
	Κοινωνικές παροχές εκτός απο κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος, εισπραττόμενες	Άλλες τρέχουσες μεταβιβάσεις, εισπραττόμενες	Τρέχοντες φόροι στο εισόδημα- πλούτο, πληρωνόμενοι	Κοινωνικές εισφορές, πληρωνόμενες	Άλλες τρέχουσες μεταβιβάσεις, πληρωνόμενες	Διαθέσιμο Εισόδημα	Τελική Καταναλωτική Δαπάνη
	TRD62REC	TRD7REC	TRD5PAY	TRD61PAY	TRD7PAY	TRB6	TRP3
2006							
Σύνολο Ελλάδος	31.715	3.953	11.239	27.834	1.919	138.295	
Κρήτη	1.308	218	426	1.449	112	6.903	
2007							
Σύνολο Ελλάδος	35.453	3.610	12.059	31.208	2.279	147.834	
Κρήτη	1.475	200	459	1.632	134	7.354	
2008							
Σύνολο Ελλάδος	40.190	4.316	12.412	32.774	2.599	156.604	161.222
Κρήτη	1.699	240	472	1.684	157	7.563	7.544
2009							
Σύνολο Ελλάδος	42.843	3.798	12.608	31.283	2.652	157.966	160.460
Κρήτη	1.831	213	483	1.591	163	7.573	7.228
2010							
Σύνολο Ελλάδος	41.745	3.081	11.524	32.221	2.925	144.651	154.146
Κρήτη	2.060	173	415	1.634	179	6.845	7.213
2011							
Σύνολο Ελλάδος	41.393	2.376	11.671	29.420	2.953	133.544	140.658
Κρήτη	1.823	134	466	1.556	183	5.993	6.336
2012							
Σύνολο Ελλάδος	39.469	2.007	12.621	28.280	2.337	123.836	130.196
Κρήτη	1.786	110	501	1.605	143	5.638	5.705

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Αγροτική Παραγωγή

Η αγροτική παραγωγή αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες της παραγωγικής διαδικασίας της Κρήτης. Από τα διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ γίνεται εμφανές ότι η αγροτική παραγωγή στην Κρήτη βασίζεται κυρίως στα νωπά λαχανικά, τα φρούτα, τις πατάτες, την ζωική παραγωγή και κυρίως τα αιγοπρόβατα και τα προϊόντα που προέρχονται από αυτή (Πίνακας 1).

Πίνακας 3: Οικονομικός Λογαριασμός Γεωργίας σε εκ. ευρώ για το 2011

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Σύνολο Ελλάδος	Κρήτη
1. ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ (περιλαμβανομένων των σπόρων)	1028,71	1,25
1.1 Σιτάρι και όλυρα	442,39	0,51
1.1.α. Μαλακό σιτάρι και όλυρα	85,47	0,13
1.1.β. Σκληρό σιτάρι	356,92	0,38
1.2 Σίκαλη και σμιγός	6,24	0,00
1.3 Κριθάρι	65,26	0,33
1.4 Βρώμη και μείγματα θερινών δημητριακών	19,23	0,34
1.5 Αραβόσιτος σε κόκκους	423,27	0,07
1.6 Ρύζι	72,32	0,00
1.7 Άλλα δημητριακά	0,00	0,00
2. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΦΥΤΑ	819,71	3,46
2.1 Ελαιούχοι σπόροι και καρποί (περιλαμβανομένων των σπόρων)	49,55	0,01
2.1.α. Σπόροι ελαιοκράμβης και αγριογούγγλης	0,00	0,00
2.1.β. Ηλίανθος	47,63	0,00
2.1.γ. Σόγια	0,02	0,00
2.1.δ. Άλλα ελαιούχα προϊόντα	1,90	0,01
2.2 Πρωτεϊνούχα φυτά (περιλαμβανομένων των σπόρων)	12,70	1,88
2.3 Ακατέργαστος καπνός	83,11	0,00
2.4 Ζαχαρότευτλα	19,79	0,00
2.5 Άλλα βιομηχανικά φυτά	654,56	1,57
3. ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΦΥΤΑ	508,80	52,87
4. ΛΑΧΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΣΚΑΛΙΣΤΙΚΑ ΦΥΤΑ	1800,60	179,50
4.1 Νωπά λαχανικά	1702,35	171,17
4.2 Φυτά και λουλούδια	98,25	8,34
5. ΠΑΤΑΤΕΣ (περιλαμβανομένων των σπόρων)	243,96	23,27
6. ΦΡΟΥΤΑ	1801,67	113,66
6.1 Νωπά φρούτα	1054,50	8,78
6.2 Εσπεριδοειδή	242,60	27,36
6.3 Τροπικά φρούτα	61,15	6,90
6.4 Σταφύλια	310,29	30,20
6.5 Ελιές	133,13	40,43
7. ΚΡΑΣΙ	23,54	3,16
8. ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	670,98	258,02

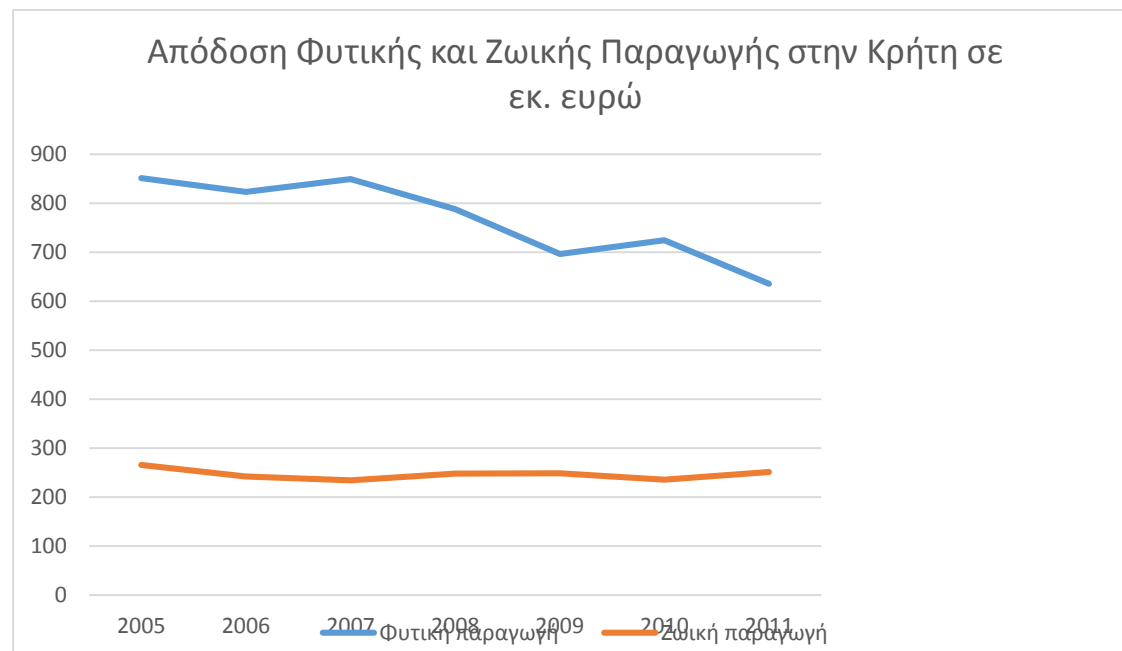
9. ΑΛΛΑ ΦΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	24,10	0,93
10. ΦΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ (1 ΕΩΣ 9)	6922,07	636,13
11. ΖΩΑ	1601,56	159,92
11.1 Βοοειδή	262,70	0,67
11.2 Χοιροειδή	368,09	27,58
11.3 Ιπποειδή	0,96	0,01
11.4 Αιγοπρόβατα	806,63	112,91
11.5 Πουλερικά	131,43	4,76
11.6 Άλλα ζώα	31,73	14,00
12. ΖΩΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	1294,07	91,40
12.1 Γάλα	1073,71	73,04
12.2 Αυγά	88,61	4,31
12.3 Άλλα ζωικά προϊόντα	131,75	14,05
13. ΖΩΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ (11+12)	2895,63	251,32
14. ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΑΘΩΝ (10+13)	9817,70	887,44
15. ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	403,50	37,08
16. ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ (14+15)	10221,20	924,52
17. ΜΗ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΜΗ ΔΙΑΧΩΡΙΣΙΜΕΣ)	747,41	50,84
18. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (16+17)	10968,61	975,37
19. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΑΝΑΛΩΣΗ	5361,21	435,40
20. ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ (18-19)	5607,40	539,97
21. ΑΝΑΛΩΣΗ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	1860,10	131,37
22. ΚΑΘΑΡΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ (20-21)	3747,30	408,60
23. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	556,71	50,32
24. ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΟΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	296,28	26,80
25. ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	2777,01	296,61
26. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ (22-24+25)	6228,03	678,41
27. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ/ΜΕΙΚΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (22-23-24+25)	5671,33	628,09
28. ΠΛΗΡΩΤΕΑ ΓΑΙΟΠΡΟΣΟΔΟΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ ΓΗΣ	460,95	19,91
29. ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΕΣ ΤΟΚΟΙ	615,75	11,94
30. ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΕΣ ΤΟΚΟΙ		
31. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (27-28-29+30)	4594,64	596,24
32. ΑΕΠΚ ΣΕ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	157,01	11,09
33. ΑΕΠΚ ΣΕ ΜΗ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	1173,53	22,76
34. ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (ΕΚΤΟΣ ΕΚΠΕΣΤΕΟΥ ΦΠΑ) (32+33)	1330,54	33,85
35. ΚΑΘΑΡΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (ΕΚΤΟΣ ΕΚΠΕΣΤΕΟΥ ΦΠΑ) (34-21)	-529,56	-13,47
36. ΑΥΞΟΜΕΙΩΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	-14,78	-1,36
37. ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	158,45	4,03

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Από τα διαθέσιμα στοιχεία (ΕΛΣΤΑΤ, 2015) σχετικά με την απόδοση της φυτικής και ζωικής παραγωγής στην Κρήτη γίνεται εμφανές ότι η φυτική παραγωγή αποδίδει πολλά περισσότερα εκατομμύρια ευρώ ως προς το σύνολο της αγροτικής παραγωγής στην μελετώμενη περιφέρεια. Αξιοσημείωτο είναι όμως ότι ενώ η ζωική παραγωγή στην χρονοσειρά από το 2005 έως το 2011 παρουσιάζει μια σχετική σταθερότητα, η φυτική παραγωγή εμφανίζει μια αξιοσημείωτη πτώση, περίπου 170 εκ. ευρώ. Είναι επίσης

εμφανές ότι η μεγαλύτερη πτώση εμφανίζεται μετά το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης το 2008, στοιχείο που καταδεικνύει πως η οικονομική κρίση έχει πλήξει δραστικά την φυτική παραγωγή στην Κρήτη, την ίδια στιγμή που η ζωική παραγωγή δείχνει σημάδια σταθερότητας.

Διάγραμμα 4

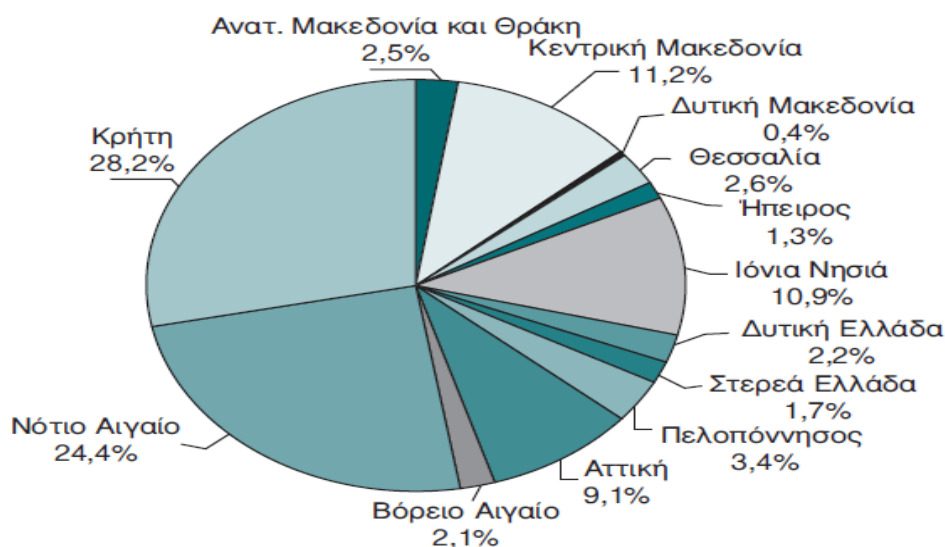

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Τουρισμός

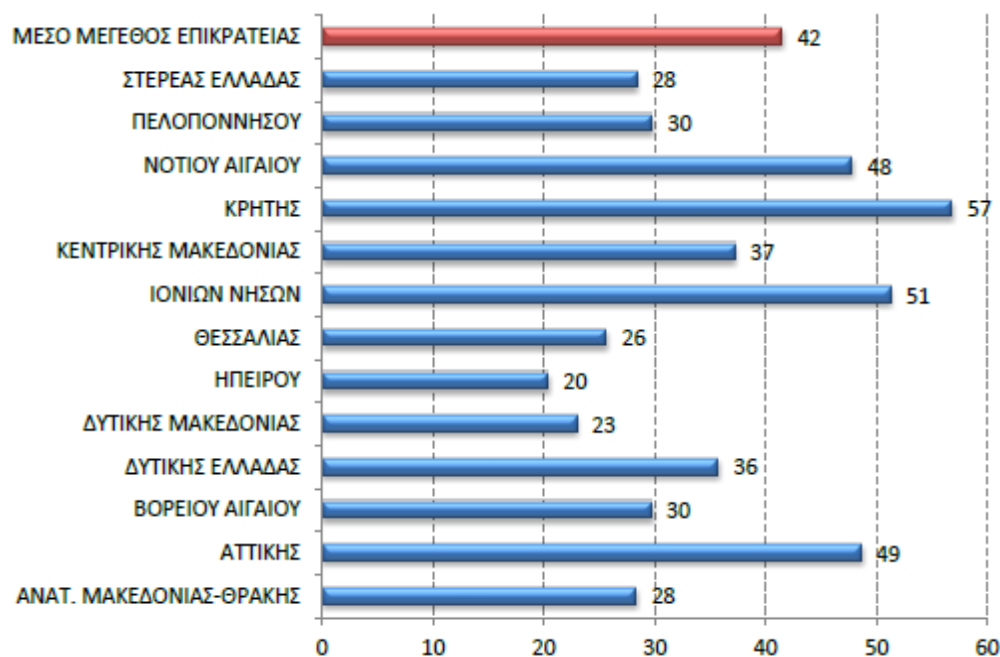
Σε μια ανάλυση για τις αναπτυξιακές προοπτικές της Περιφέρειας Κρήτης δεν θα μπορούσε να απουσιάζει ο βασικότερος οικονομικός και κοινωνικός πυλώνας της Κρήτης, που δεν είναι άλλος από τον τουρισμό. Είναι χαρακτηριστικό ότι σύμφωνα με το ΙΤΕΠ (2014), το 2013 η Κρήτη συγκέντρωσε το 20,1% του τουρισμού της Ελλάδας ενώ για το ίδιο έτος (2013), το ποσοστό των διανυκτερεύσεων ημεδαπών και αλλοδαπών στα καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου και κάμπινγκ ανήλθε στο 28,2% στην Κρήτη, δηλαδή στα 20.130 άτομα, με πληρότητα κλινών 60,7%, παρουσιάζοντας αυξητικές τάσεις κατά την περίοδο 2010-2013 (ΕΛΣΤΑΤ, 2015: 9-11). Ενώ, το 2010 το ποσοστό των διανυκτερεύσεων ημεδαπών και αλλοδαπών στα καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου και κάμπινγκ στην Κρήτη ανερχόταν στο 24,6%, το 2011 αυξήθηκε κατά 1,3 ποσοστιαία μονάδα, δηλαδή ανήλθε στο 25,9%, το 2012 στο 27,5% και το 2013 στο 28,2%. Αξίζει να σημειωθεί, ότι η Κρήτη, για το 2013 συγκέντρωσε το μεγαλύτερο ποσοστό διανυκτερεύσεων ημεδαπών και αλλοδαπών στα καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου και κάμπινγκ συγκριτικά με τις υπόλοιπες περιφέρειες της Ελλάδος (βλ. Διάγραμμα 5) (ΕΛΣΤΑΤ, 2015: 9-11). Το τουριστικό προϊόν της Κρήτης αποδεικνύεται ιδιαίτερος ελκυστικό και προς αυτή την κατεύθυνση συντελούν διάφοροι παράγοντες όπως το φυσικό περιβάλλον, ο πολιτισμός, οι παροχές, οι δυνατότητες. Βεβαίως υπάρχουν περεταίρω προοπτικές ανάπτυξης του τουρισμού στην Κρήτη ώστε να ενισχύσει ακόμα περισσότερο την οικονομική και κοινωνική βιωσιμότητά της. Για παράδειγμα, η επέκταση του τουριστικού προϊόντος σε τομείς όπως ο ιατρικός τουρισμός αλλά και η διεύρυνση της τουριστικής περιόδου κατά τους χειμερινούς μήνες αποτελούν στρατηγικούς στόχους που μπορούν να δώσουν αναπτυξιακή ώθηση στον συγκεκριμένο τομέα και στην οικονομία του νησιού. Ταυτόχρονα, η μελέτη των αδυναμιών και των πλεονεκτημάτων είναι απαραίτητη ώστε να μπορέσουν να προωθηθούν οι εν λόγω προτεραιότητες. Επί παραδείγματι, το μέγεθος των ξενοδοχειακών μονάδων στην Κρήτη είναι πολύ μεγαλύτερο από τον ελληνικό μέσο όρο (Διάγραμμα 6) αναδεικνύοντας την δυναμική του ξενοδοχειακού κλάδου στην Κρήτη. Την ίδια στιγμή όμως η έλλειψη σύγχρονων υποδομών, όπως διαπιστώνει το Εργαστήριο Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Συστημάτων Υποστήριξης Αποφάσεων του Πολυτεχνείου Κρήτης (2008), αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα, η βελτίωση του οποίου θα ενισχύσει ακόμα περισσότερο τον τουρισμό στο νησί.

Διάγραμμα 5: Ποσοστό διανυκτερεύσεων Ημεδαπών και Αλλοδαπών στα Καταλύματα Ξενοδοχειακού Τύπου και Κάμπινγκ, ανά περιφέρεια (2013)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2015: 11.

Διάγραμμα 6: Μέσο μέγεθος των ξενοδοχειακών μονάδων το 2014

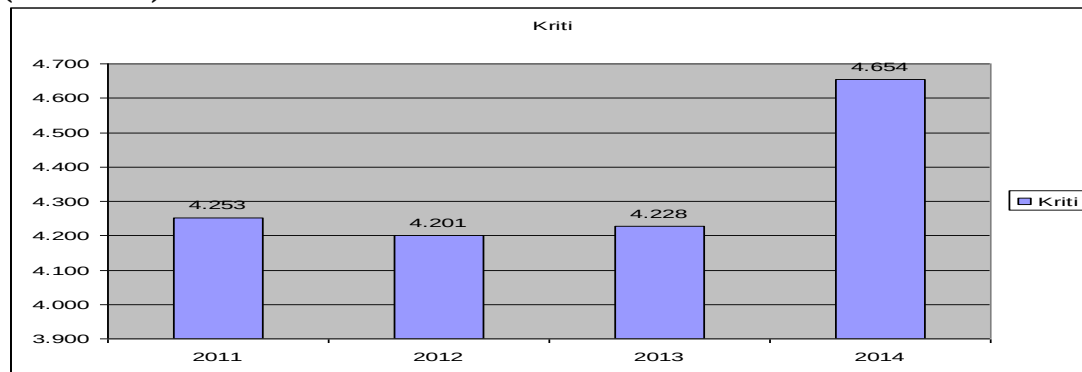

Πηγή: ΙΤΕΠ (2015)

Ειδικότερα, όσον αφορά στο σύνολο των εγκαταστάσεων (ξενοδοχεία και άλλα καταλύματα σύντομης διαμονής, κάμπινγκ, εγκαταστάσεις για οχήματα αναψυχής και ρυμουλκούμενα οχήματα), για το 2014 στην Περιφέρεια Κρήτης, το σύνολο των προαναφερθέντων εγκαταστάσεων εκτιμήθηκε στις 4.654, παρουσιάζοντας αυξητικές

τάσεις σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη, Συγκεκριμένα, το 2011 το σύνολο των τουριστικών εγκαταστάσεων ανερχόταν στις 4.253, το 2012 μειώθηκε στις 4.201, ενώ το 2013 παρουσίασε άνοδο και ανήλθε στις 4.228 τουριστικές εγκαταστάσεις (Eurostat, 2016: <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>) (βλ. Διάγραμμα 7).

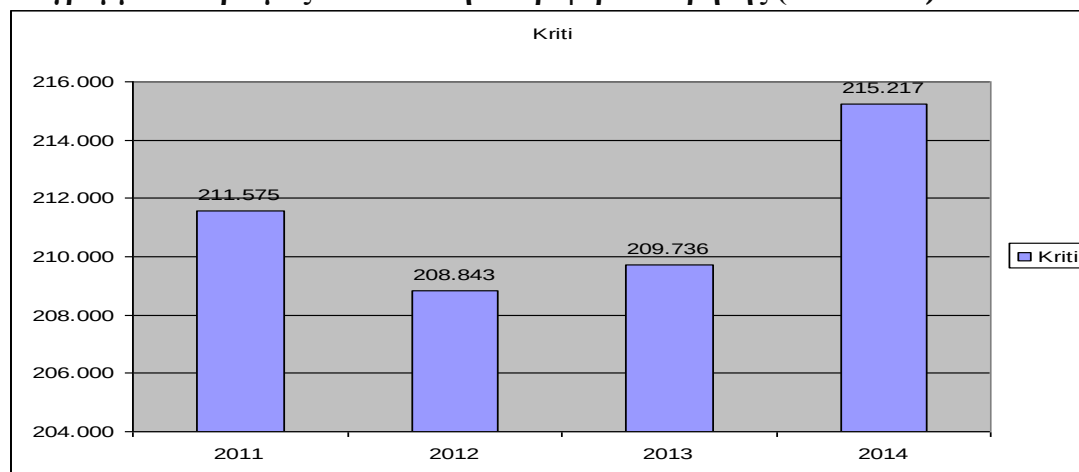
Διάγραμμα 7: Αριθμός τουριστικών εγκαταστάσεων στην Περιφέρεια Κρήτης (2011-2014)

Πηγή: Eurostat, 2016: <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.

Αναφορικά με τις κλίνες, για το 2014 ο αριθμός των κλινών στην Περιφέρεια Κρήτης ανήλθε στις 215.217 κλίνες, παρουσιάζοντας ανοδικές τάσεις σε σύγκριση με το 2013, κατά 5.481 κλίνες και κατά 3.642 κλίνες συγκριτικά με το 2011 (2011: 211.575 κλίνες). Αξίζει να αναφερθεί ότι μεταξύ των ετών 2011-2012, υπήρξε μία σημαντική μείωση των κλινών στην Κρήτη, δηλαδή το από 211.575 κλίνες το 2011 μειώθηκαν στις 208.843 κλίνες το 2012 (Eurostat, 2016: <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>) (βλ. Διάγραμμα 8). Η προαναφερθείσα μείωση των κλινών στην Κρήτη, γραμμικά μπορεί να συσχετιστεί και να συνδεθεί με τον αντίκτυπο της οικονομικής κρίσης στους κλάδους των κατασκευών και των τουριστικών επιχειρήσεων.

Διάγραμμα 8: Αριθμός κλινών στην Περιφέρεια Κρήτης (2011-2014)

Πηγή: Eurostat, 2016: <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.

Βεβαίως, δεν μπορούμε να παραγνωρίσουμε το γεγονός ότι υπάρχουν διάφοροι ανασταλτικοί παράγοντες που θέτουν εμπόδια στην ανάπτυξη αυτή όμως η σαφέστερη διερεύνηση όλων των προβλημάτων θα συνεισφέρει στην βέλτιστη διαμόρφωση πολιτικής στρατηγικής για την περαιτέρω ανάπτυξη του τουρισμού με βιώσιμο βέβαια τρόπο, προστατεύοντας δηλαδή το φυσικό πλούτο. Ως προς αυτή την κατεύθυνση, η πρωτογενής έρευνα που διενεργήθηκε από το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Κρήτης, με επιβλέπων καθηγητή τον κ. Βασίλη Δαφέρμο, μέλος της ομάδας έργου του παρόντος προγράμματος, αναφορικά με τους «παράγοντες αύξησης του τουριστικού ρεύματος στην Κρήτη», αποτελεί μιας πρώτης τάξεως βάση ποσοτικών δεδομένων (αδημοσίευτων) που προσδίδει σαφείς κατευθύνσεις αναφορικά με τα προβλήματα και τις προοπτικές περαιτέρω προώθησης του τουριστικού τομέα στην Κρήτη.

Στοιχεία ποσοτικής έρευνας με θέμα: «ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ»

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Την έρευνα διενήργησε το ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ του Τμήματος Πολιτικής επιστήμης του Πανεπιστημίου Κρήτης.

ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: 28 φοιτητές του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ: Όλοι οι πολίτες της Κρήτης άνω των 18 χρόνων.

ΜΕΓΕΘΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ: 1112 άτομα.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ: Στρωματοποιημένη τυχαία δειγματοληψία (με στρώμα το Νομό), από τον τηλεφωνικό κατάλογο του ΟΤΕ.

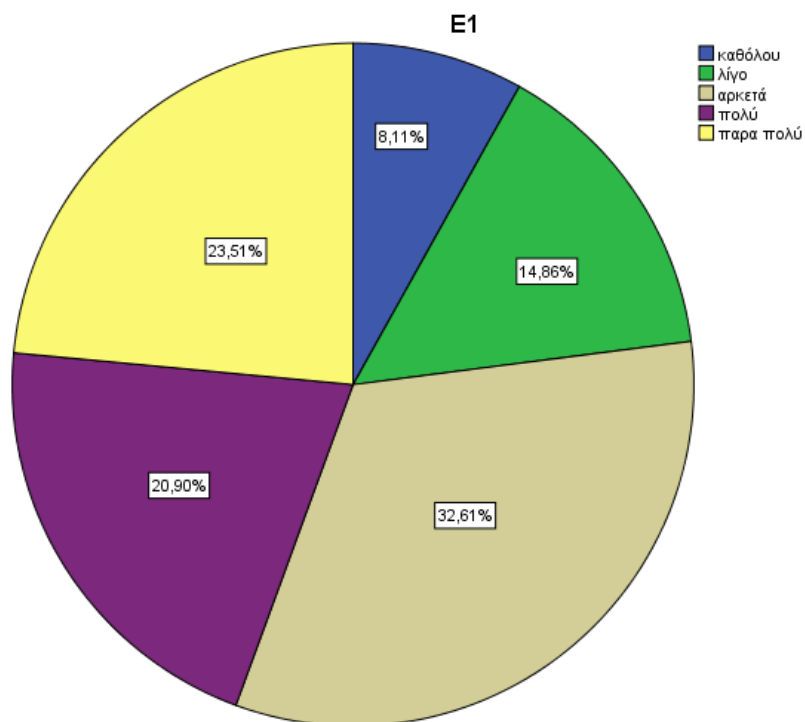
ΣΦΑΛΜΑΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ: Μικρότερο του 1,8 %.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ: 1-12 Νοεμβρίου 2011.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΗ Ε1: ΓΙΑ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΜΙΑ ΑΙΣΘΗΤΗ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΥΜΑΤΟΣ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΖΟΝ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ
ΚΑΤΑ ΠΟΣΟΝ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ: Να βελτιωθεί η αστυνόμευση της πόλης σας ;

Πίνακας Ε1					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	καθόλου	90	8,1	8,1	8,1
	λίγο	165	14,8	14,9	23,0
	αρκετά	362	32,6	32,6	55,6
	πολύ	232	20,9	20,9	76,5
	πάρα πολύ	261	23,5	23,5	100,0
	Total	1110	99,8	100,0	
Missing	System	2	,2		
Total		1112	100,0		

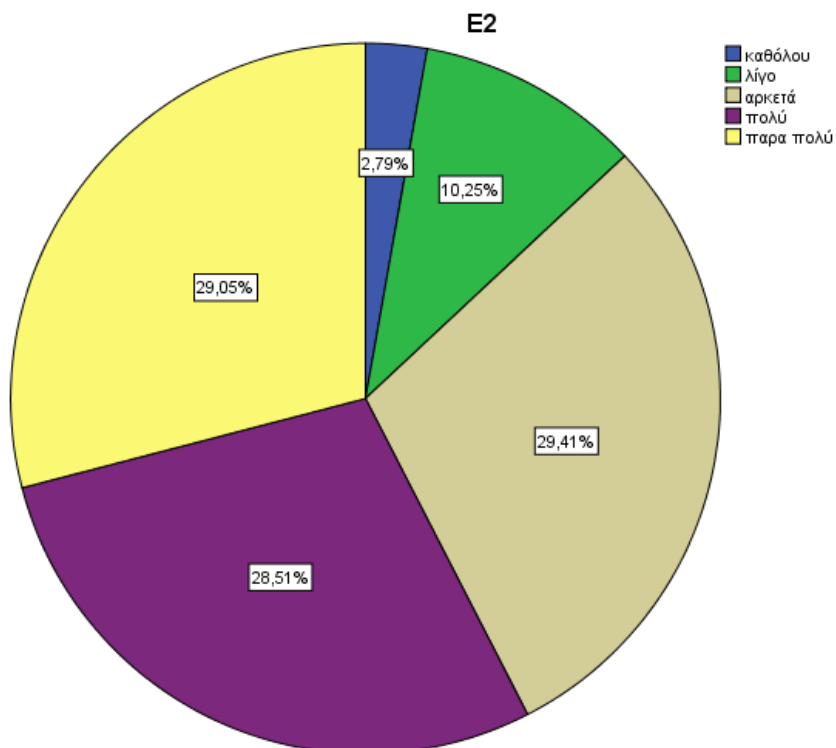

Παρατηρήσεις:

- Από τον Πίνακα Ε1 και το αντίστοιχο Γράφημα Ε1 είναι σαφές ότι το 77 % των πολιτών της Κρήτης ζητούν περισσότερη αστυνόμευση για τη πόλη τους, είτε μικρή είναι αυτή (Χωρίο , Κωμόπολη), είτε μεγάλο Αστικό Κέντρο. Είναι ανάγκη όπως μας είπαν «να αισθανθούν περισσότερο ασφαλείς τόσο οι ντόπιοι όσο και οι ξένοι». Τα μέτρα ασφάλειας που έχουν ληφθεί από το επίσημο κράτος στα επανειλημμένα αιτήματα της τοπικής κοινωνίας ήταν και παραμένουν ανεπαρκή.
- Η στατιστική ανάλυση υποστηρίζει αυτή τη διαπίστωση περί ανεπαρκούς αστυνόμευσης, καθώς ο μέσος όρος της μεταβλητής που απεικονίζει την αστυνόμευση βρίσκεται σαφώς υψηλότερα από το μέσο όρο της κλίμακας μέτρησης [1-5] με 1=καθόλου , 2=λίγο, 3=αρκετά, 4=πολύ , 5=πάρα πολύ]. Αυτός ο μέσος όρος για την αστυνόμευση είναι 3,36 και είναι η διαφορά του από το μέσο όρο 2,5 της κλίμακας μέτρησης στατιστικώς σημαντική. (Βλ. τελευταίο Συγκεντρωτικό Γράφημα αυτής της Ανάλυσης).

ΕΡΩΤΗΣΗ Ε2: ΓΙΑ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΜΙΑ ΑΙΣΘΗΤΗ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΖΟΝ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ ΚΑΤΑ ΠΟΣΟΝ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ: Να υπάρξει βελτίωση στη συγκοινωνία και στο οδικό δίκτυο της πόλης σας;

Πίνακας Ε2					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	καθόλου	31	2,8	2,8	2,8
	λίγο	114	10,3	10,3	13,0
	αρκετά	327	29,4	29,4	42,4
	πολύ	317	28,5	28,5	71,0
	πάρα πολύ	323	29,0	29,0	100,0
	Total	1112	100,0	100,0	

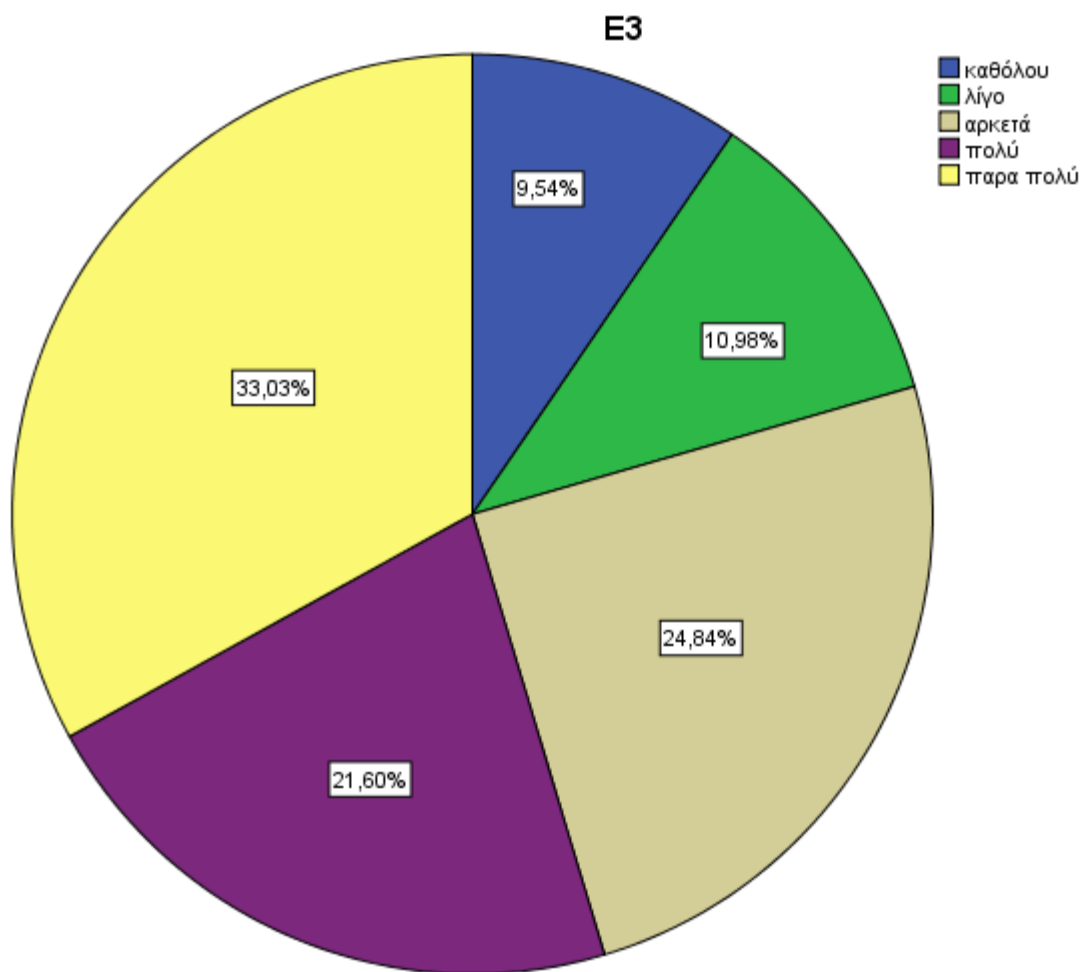

Παρατηρήσεις:

- Η απερίγραπτα κακή κατάσταση των Συγκοινωνιών μέσα (αστικές) και έξω (υπεραστικές) από τις πόλεις του Νησιού και γενικά του Οδικού Δικτύου της Κρήτης απεικονίζεται στον Πίνακα Ε2 και στο αντίστοιχο Γράφημα. Και από τα δύο αυτά φαίνεται καθαρά ότι μόνον το 13 % των Κρητικών θεωρεί ότι οι δρόμοι μας δεν χρειάζονται πολλές επιδιορθώσεις. Με κάποιες μικρές παρεμβάσεις, επιδιορθώσεις μερικού και τοπικού χαρακτήρα θα φτάσει το δίκτυό μας να είναι σε καλή κατάσταση, αναφέρει το 13% των ερωτωμένων.
- Αντίθετα, το 87 % των Κρητικών εμφανίζεται πολύ αγανακτισμένο με τη τραγική κατάσταση των δρόμων του Νησιού και προπαντός του Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης (ΒΟΑΚ). Το ίδιο ανέφεραν αρκετοί πολίτες της Κρήτης όπως φαίνεται από το ακόλουθο απόσπασμα συνεντευξιαζόμενου: «Θα πρέπει κάποτε να τελειώσουν τα μπαλώματα με τον ΒΟΑΚ και τα ψέματα του Κράτους. Το δρόμο αυτό τον έκανε η χούντα! Η Δημοκρατία δεν έχει τόσα χρόνια την ικανότητα να φτιάξει ένα δρόμο να μην σκοτωνόμαστε καθημερινά; Ξέρετε κύριε Καθηγητά ότι τα θύματα πάνω στο ΒΟΑΚ ξεπερνούν κατά πολύ τα θύματα του Εμφυλίου;». Κάποιος άλλος πολίτης μας είπε: «Καθημερινά μας μιλάνε για ανάπτυξη. Κράτος και Τοπική Αυτοδιοίκηση. Μα δεν μου λες παιδί μου υπάρχει Ανάπτυξη χωρίς δρόμο; Τόσο πολύ έχει στενέψει το μυαλό των αρμοδίων;». Και κάποιος επιχειρηματίας μας είπε: «Έχω γραφείο και νοικιάζω αυτοκίνητα στους ξένους Τουρίστες. Σχεδόν όλοι οι Τουρίστες παραπονιούνται ότι δεν υπάρχει σήμανση! Πρέπει να μαντέψουν μου λένε προς τα πού οδηγεί ο ένας και προς τα πού ο άλλος δρόμος. Απίστευτη ταλαιπωρία! Χάος..! Και λακούβες, λακούβες ρε παιδί μου!! Έχω πάει στην Ευρώπη. Πουθενά δεν υπάρχει αυτή η κατάσταση..!!». Όπως γίνεται κατανοητό, είναι επιβεβλημένη η δημιουργία ενός αναπτυξιακού πακέτου για τους οδικούς άξονες της Κρήτης που θα περιλαμβάνει ακόμα και συμπράξεις Δημοσίου – Ιδιωτικού τομέα ώστε να αποκτήσει η Κρήτη ένα σύγχρονο οδικό δίκτυο που θα διευκολύνει τις μεταφορές και θα ικανοποιεί τον τεράστιο αριθμό τουριστών που καταφθάνουν κάθε χρόνο και θέλουν να εξερευνήσουν το νησί νοικιάζοντας αυτοκίνητο. Διευκολύνοντας τις μετακινήσεις, ενισχύεται ακόμα περισσότερο η τοπική οικονομία και δημιουργούνται οι απαραίτητες αναπτυξιακές προοπτικές.

ΕΡΩΤΗΣΗ Ε3: ΓΙΑ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΜΙΑ ΑΙΣΘΗΤΗ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΖΟΝ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ ΚΑΤΑ ΠΟΣΟΝ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ: Να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της ακτοπλοϊκής σύνδεσης του Νομού σας με την υπόλοιπη Ελλάδα;

Πίνακας Ε3					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	καθόλου	106	9,5	9,5	9,5
	λίγο	122	11,0	11,0	20,5
	αρκετά	276	24,8	24,8	45,4
	πολύ	240	21,6	21,6	67,0
	πάρα πολύ	367	33,0	33,0	100,0
	Total	1111	99,9	100,0	
Missing	System	1	,1		
Total		1112	100,0		

Παρατηρήσεις:

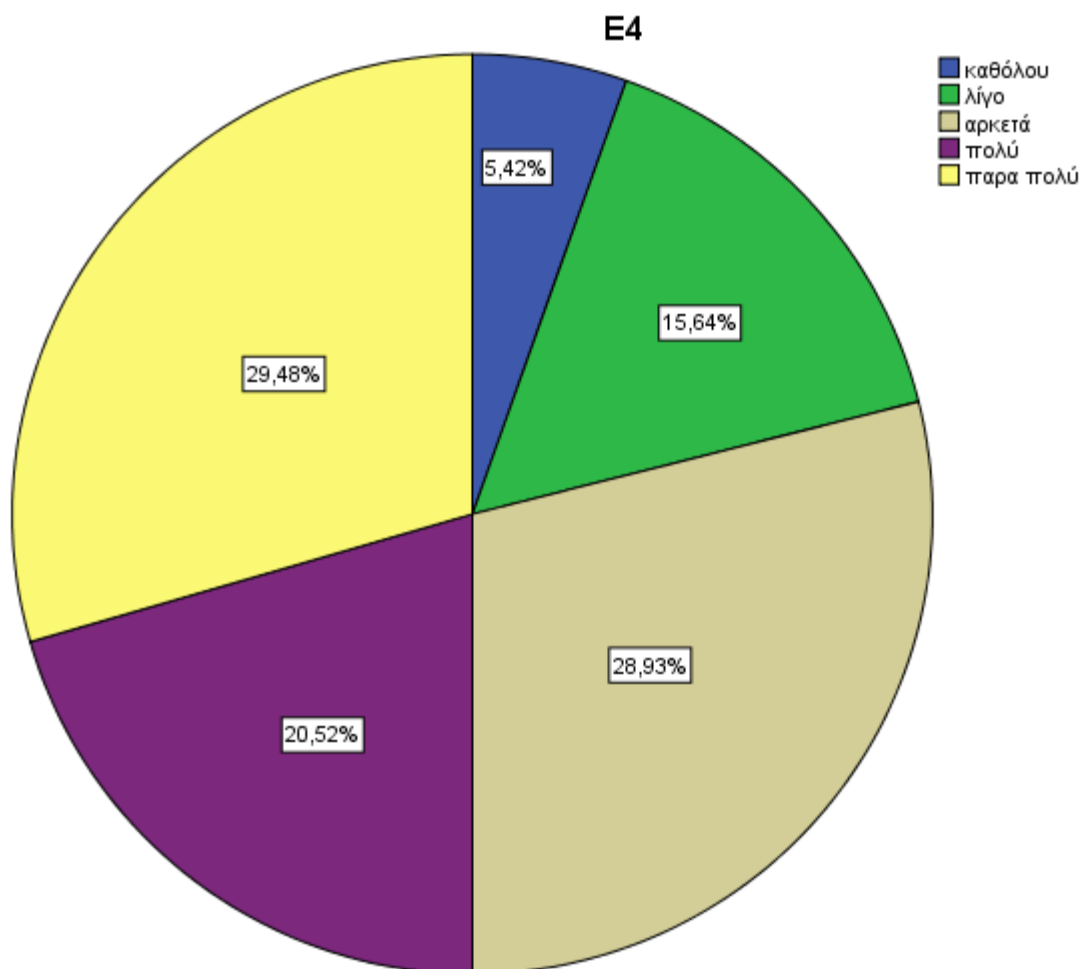
- Από τον Πίνακα Ε3 και το αντίστοιχο Γράφημα γίνεται σαφές ότι μόνο το 20,5% των Κρητικών, δηλαδή μόνο 1 στους 5 Κρητικούς είναι ευχαριστημένος από τις ακτοπλοϊκές συγκοινωνίες, από τη σύνδεση του Νησιού με την υπόλοιπη Ελλάδα. Βέβαια, το πρόβλημα της ακτοπλοΐας δεν είναι το ίδιο οξύ σε όλους τους Νομούς της Κρήτης. Για παράδειγμα, στους Νομούς Ρεθύμνου και Λασιθίου το πρόβλημα είναι σαφώς μεγαλύτερο.
- Αν λάβουμε ένα δείκτη δυσαρέσκειας ο οποίος να λαμβάνει τιμές από το διάστημα [1-5] με 1=καθόλου δυσαρεστημένος 2=λίγο δυσαρεστημένος 3=αρκετά δυσαρεστημένος 4=πολύ δυσαρεστημένος 5=παρα πολύ δυσαρεστημένος, τότε θα βλέπαμε το Ρέθυμνο να κρατάει τα σκήπτρα της

δυσαρέσκειας με τιμή γι' αυτό το δείκτη 4,44 και να ακολουθεί το Λασίθι με 4,04.

- Εντύπωση, ωστόσο προκαλεί το γεγονός ότι πόλεις με αρκετά πλοία στην καθημερινή τους ακτοπλοϊκή γραμμή, όπως το Ηράκλειο, διατυπώνουν ισχυρά παράπονα ότι η ποιότητα των ακτοπλοϊκών γραμμών δεν είναι καλή και θα πρέπει να βελτιωθεί. [βλ. παρακάτω τον συγκεντρωτικό Πίνακα για το Ηράκλειο να έχει Δείκτης δυσαρέσκειας 3,22 δηλαδή σαφώς υψηλότερο από το μέσο όρο της κλίμακας μέτρησης που είναι 2,5].
- Υπάρχει λοιπόν πρόβλημα στην ακτοπλοϊκές συγκοινωνίες της Κρήτης και μάλιστα σημαντικό και χρήζει άμεσης αντιμετώπισης διότι ζημιώνει τον Τουρισμό.

ΕΡΩΤΗΣΗ 4: ΓΙΑ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΜΙΑ ΑΙΣΘΗΤΗ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΥΜΑΤΟΣ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΖΟΝ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ ΚΑΤΑ ΠΟΣΟΝ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ: Να γίνει σοβαρή μείωση τιμών στα Ξενοδοχεία, στα κέντρα Εστίασης και στις Παραλίες;

Πίνακας Ε4					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	καθόλου	60	5,4	5,4	5,4
	λίγο	173	15,6	15,6	21,1
	αρκετά	320	28,8	28,9	50,0
	πολύ	227	20,4	20,5	70,5
	πάρα πολύ	326	29,3	29,5	100,0
	Total	1106	99,5	100,0	
Missing	System	6	,5		
Total		1112	100,0		

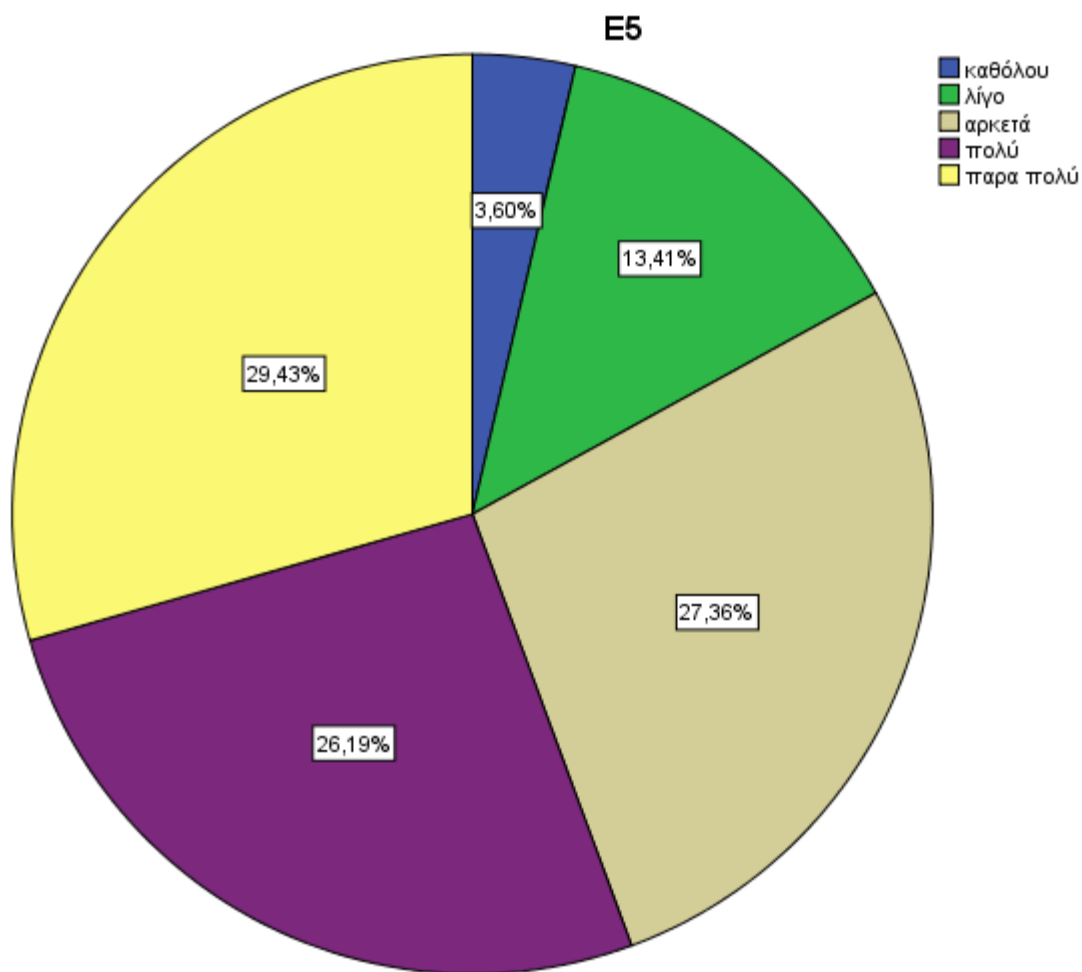
Παρατηρήσεις:

- Από τον Πίνακα Ε4 και το αντίστοιχο Γράφημα γίνεται σαφές ότι μόνο το 21% των Κρητικών, δηλαδή περίπου 1 στους 5 Κρητικούς είναι ευχαριστημένος από τις τιμές που προσφέρει η Κρήτη σαν Τουριστικός προορισμός στους ξένους επισκέπτες.
- Το υπόλοιπο 79 % των Κρητικών θεωρούν ότι «πρέπει να βάλουμε νερό στο κρασί μας, γιατί οι Ξένοι θα διαλέξουν άλλους φθηνότερους προορισμούς, εκτός Κρήτης, ή θα πάνε σε άλλο Μεσογειακό κράτος..!», όπως χαρακτηριστικά αναφέρουν πολλοί.
- Η μέτρησή μας, όπως λέει και η Ταυτότητα της Έρευνας, έγινε στο τέλος του 2011. Πράγματι, στα χρόνια που πέρασαν, βοήθουσης και της οικονομικής κρίσης, παρατηρήθηκε πτώση των τιμών στα Ξενοδοχεία και στην Εστίαση, και όπως οι Τουριστικοί Πράκτορες, αλλά και οι ντόπιοι αναγνώρισαν, αυτό ήταν

προς όφελος του Τουρισμού όμως αυτό δεν σημαίνει ότι το προϊόν δεν πρέπει να είναι ανταγωνιστικό τόσο από οικονομικής πλευράς όσο και από πλευράς ποιότητας.

ΕΡΩΤΗΣΗ 5: ΓΙΑ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΜΙΑ ΑΙΣΘΗΤΗ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΖΟΝ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ ΚΑΤΑ ΠΟΣΟ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ: Να βελτιωθεί η αισθητική εικόνα της πόλης;

Πίνακας Ε5					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	καθόλου	40	3,6	3,6	3,6
	λίγο	149	13,4	13,4	17,0
	αρκετά	304	27,3	27,4	44,4
	πολύ	291	26,2	26,2	70,6
	παρα πολύ	327	29,4	29,4	100,0
	Total	1111	99,9	100,0	
Missing	System	1	,1		
Total		1112	100,0		

Παρατηρήσεις:

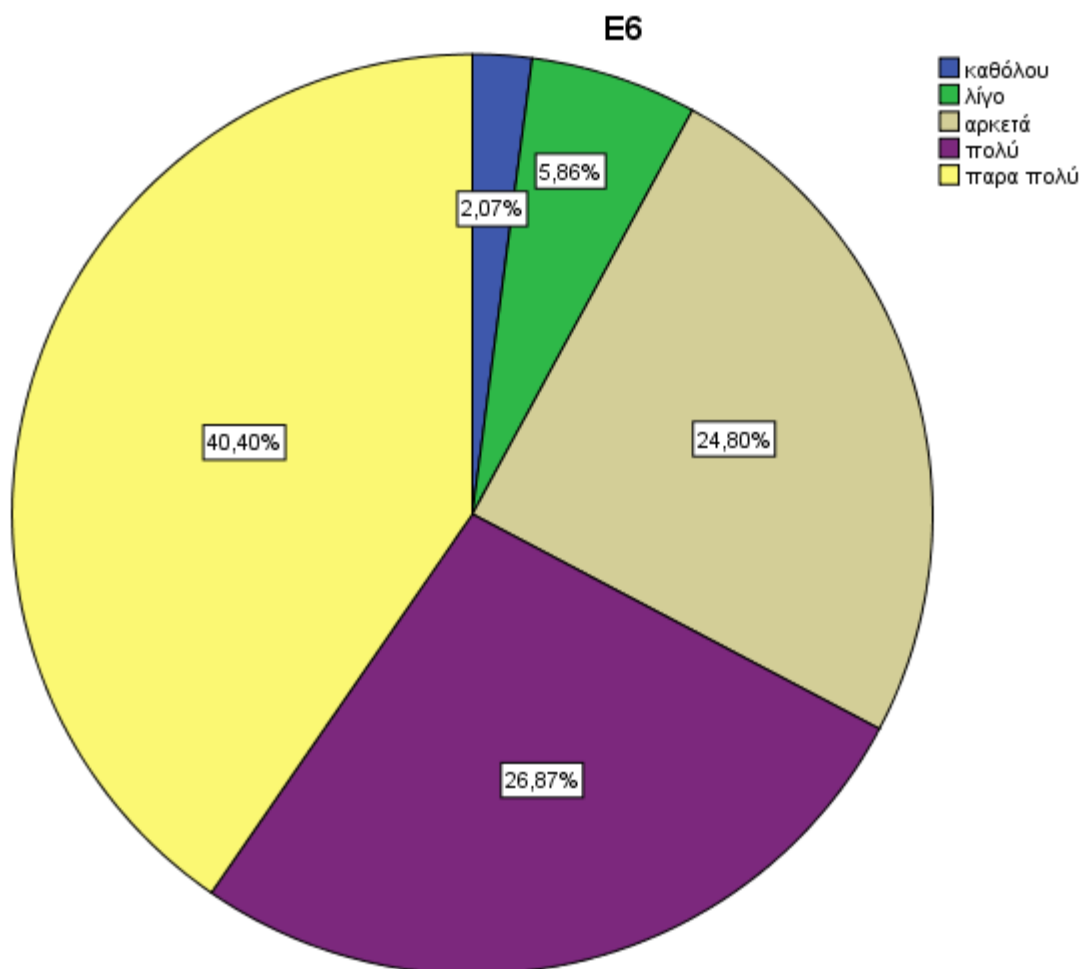
- Από τον Πίνακα E5 και το αντίστοιχο Γράφημα γίνεται σαφές ότι η συντριπτική πλειοψηφία των Κρητικών (περίπου το 80%), θεωρεί ότι η αισθητική εικόνα των Πόλεων της Κρήτης, αλλά ως ένα βαθμό και της υπαίθρου, δεν είναι καλή, δεν είναι ικανοποιητική, και δεν είναι σε θέση να «τραβήξει» τον επισκέπτη. Οι εγχώριοι μας είπαν ότι τα σκουπίδια στις γειτονιές, τα graffiti στους τοίχους, η κακοσμία από τους κάδους απορριμμάτων, οι αναθυμιάσεις από το αποχετευτικό δίκτυο, τα δημόσια έργα μεσούσης της Τουριστικής περιόδου, είναι παράγοντες που ενοχλούν τον ξένο επισκέπτη.
- Μια ηλικιωμένη γυναίκα ανέφερε επί λέξει το εξής: «Εγώ παιδί μου δεν καταλαβαίνω τι θα πει η λέξη 'αισθητική', αλλά αν με ρωτάτε για τα σκουπίδια

που είναι βουνό, εδώ και μέρες, απ' έξω από το σπίτι μου, θα σας πω ότι βλέπω τους ξένους που περνούν για να πάνε στο απέναντι Ξενοδοχείο, να τρέχουν, να κρατούνε τη μύτη τους, να στραβομουτσουνιάζουν.... μα δεν είναι κατάσταση αυτή κάθε καλοκαίρι..!».

- Μια άλλη κυρία, ιδιοκτήτρια ενοικιαζόμενων διαμερισμάτων μας είπε: «Οι ξένοι ποτέ δεν πετάνε τα αποτσίγαρα στο δρόμο, κάτι που κατά σύστημα κάνουν οι δικοί μας, και προπαντός οι νέοι. Είκοσι χρόνια νοικιάζω σε ξένους τα δωμάτιά μου. Ποτέ δεν βρήκα ένα αποτσίγαρο στο πάτωμα...!!».

ΕΡΩΤΗΣΗ 6: ΓΙΑ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΜΙΑ ΑΙΣΘΗΤΗ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΖΟΝ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ ΚΑΤΑ ΠΟΣΟ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ: Να υπάρξει διαφήμιση του Τόπου και προβολή της πολιτισμικής μας κληρονομιάς;

Πίνακας Ε6					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	καθόλου	23	2,1	2,1	2,1
	λίγο	65	5,8	5,9	7,9
	αρκετά	275	24,7	24,8	32,7
	πολύ	298	26,8	26,9	59,6
	πάρα πολύ	448	40,3	40,4	100,0
	Total	1109	99,7	100,0	
Missing	System	3	,3		
Total		1112	100,0		

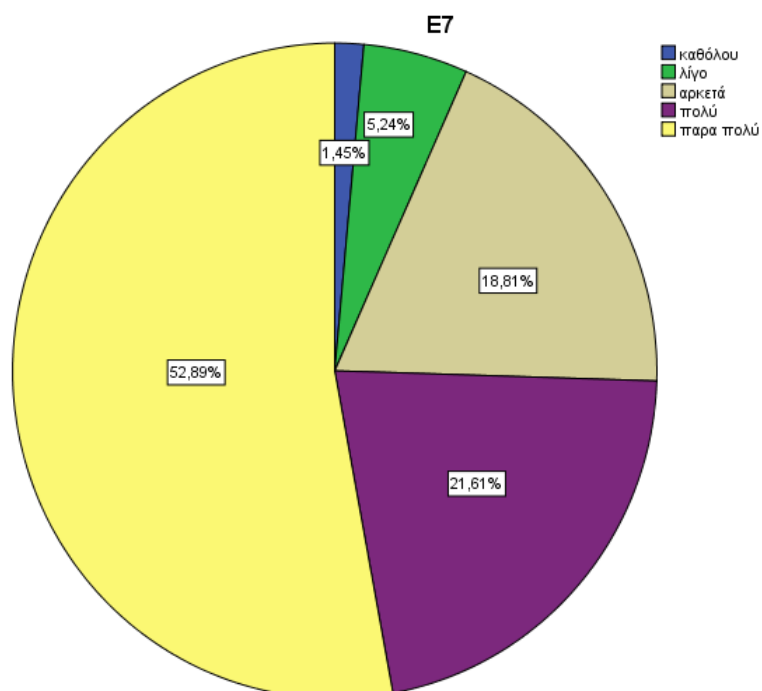
Παρατηρήσεις:

- Για τη συντριπτική πλειοψηφία των Κρητικών (ποσοστό > 90 %), αποτελεί βαθιά πεποίθηση το γεγονός ότι το Νησί δεν έχει προβληθεί αρκετά και δεν έχει αναδειχθεί η πολιτιστική του κληρονομιά στα διεθνή φόρα. Παρά την αλματώδη ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών και του διαδικτύου, παρά την απίστευτη τεχνολογική πρόοδο που εκμηδενίζει τις αποστάσεις, για τους ξένους, πιστεύουν οι εγχώριοι, η Κρήτη λίγο ως πολύ, ένας άγνωστος προορισμός ως προς τις παροχές, τις δυνατότητες, την πρόσβαση και πολλούς άλλους παράγοντες.
- Το αξιοσημείωτο στοιχείο είναι το εξής: Την ευθύνη για τη μη επαρκή προβολή του Τόπου στη διεθνή τουριστική σκηνή, τη ρίχνουν όλοι, Φορείς και Πολίτες, στο Κράτος. Αυτό χρειάζεται σοβαρή, περαιτέρω πολιτική και κοινωνιολογική ανάλυση. Για παράδειγμα, δίκαια τίθεται το ερώτημα: «Το κράτος είναι αυτό

που θα έπρεπε να δημιουργήσει ένα site που να διαφημίζει τη δική σου τουριστική μονάδα; Και γιατί δεν το δημιουργείς εσύ ο ίδιος, ο ιδιοκτήτης αυτό το site; Ακόμη είναι γνωστό ότι αυτό το ‘κακό’ κράτος, φρόντισε τα τελευταία χρόνια να διαθέτει και το τελευταίο χωριό οπτικές ίνες !». Είναι εμφανής η κουλτούρα εξάρτησης από το κράτος που επικρατεί σε όλους τους τομείς στην Ελλάδα. Η αλήθεια είναι ότι το κράτος μπορεί να διαδραματίσει υποστηρικτικό ρόλο όμως αυτό είναι πολύ διαφορετικό από την νοοτροπία εξάρτησης που υπάρχει. Οι τοπικές αρχές μπορούν να διοργανώσουν δράσεις ενημέρωσης για τις πρωτοβουλίες προβολής των επιχειρήσεων για τους ίδιους τους επιχειρηματίες του τουρισμού ώστε να αποκτήσουν τις δεξιότητες για την αυτόνομη δραστηριοποίησή τους στον τομέα της προβολής. Αυτό δεν σημαίνει ότι τοπικές αρχές και κεντρικό κράτος δεν πρέπει να ενισχύουν την προβολή της χώρας και εν προκειμένω της Κρήτης όμως από την άλλη πλευρά πρέπει να καλλιεργήσουν μια διαφορετική κουλτούρα μη εξάρτησης στους δραστηριοποιούμενους στον τομέα του τουρισμού αλλά και σε άλλους τομείς. Είναι επίσης γνωστό ότι για την τουριστική προβολή της χώρας διατίθενται από το αρμόδιο υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης, σημαντικά κονδύλια κάθε χρόνο.

ΕΡΩΤΗΣΗ 7: ΓΙΑ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΜΙΑ ΑΙΣΘΗΤΗ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΖΟΝ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ ΚΑΤΑ ΠΟΣΟ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ: Να βελτιωθούν οι Νοσοκομειακές και Υγειονομικές Υπηρεσίες της πόλης σας;

Πίνακας Ε7					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	καθόλου	16	1,4	1,4	1,4
	λίγο	58	5,2	5,2	6,7
	αρκετά	208	18,7	18,8	25,5
	πολύ	239	21,5	21,6	47,1
	πάρα πολύ	585	52,6	52,9	100,0
	Total	1106	99,5	100,0	
Missing	System	6	,5		
Total		1112	100,0		

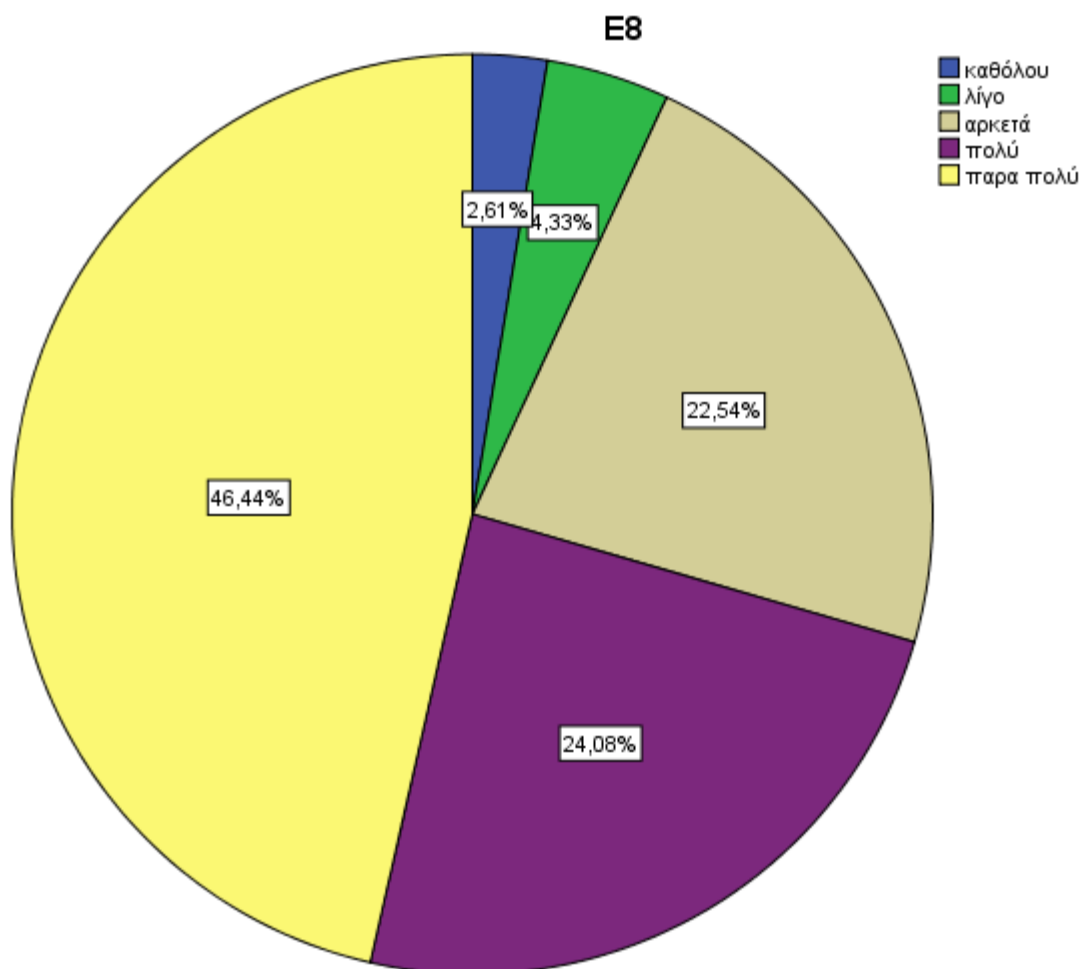

Παρατηρήσεις:

- Οι πολίτες της Κρήτης σε ποσοστό που ξεπερνά το 93 % (Βλ. ΠίνακαΕ7)δεν αισθάνονται ασφαλείς απέναντι σε μια ενδεχόμενη ασθένεια ή σε μια απειλή της ατομικής ή της δημόσιας υγείας τους. Με άλλα λόγια, δεν πιστεύουν ότι οι δημόσιες υπηρεσίες υγείας είναι σε θέση, και θα μπορέσουν να προστατεύσουν τους πολίτες όταν η ατομική τους υγεία απειληθεί. Δεν αισθάνονται ότι το Σύστημα Υγείας μπορεί να τους εξυπηρετήσει σε στιγμή ανάγκης. Θεωρούν ότι αυτό το σύστημα όχι μόνο δεν έχει τις κατάλληλες τεχνολογικές υποδομές, αλλά και δεν διαθέτει επαρκές Ιατρικό, και Νοσηλευτικό Προσωπικό.
- Οι πολίτες της Κρήτης πιστεύουν ότι εξαιτίας των παραπάνω ανεπαρειών το σύστημα υγείας δεν μπορεί να είναι λειτουργικό όχι μόνο για τον ντόπιο πληθυσμό αλλά και για τους ξένους Τουρίστες, οι οποίοι συγκροτούν κατά τις Τουριστικές περιόδους ένα δεύτερο ευμεγέθη πληθυσμό στο Νησί. Οι Κρητικοί πολύ ορθά διαβλέπουν ότι σοβαρή Τουριστική ανάπτυξη δεν μπορεί να υπάρξει αν δεν βελτιωθούν σημαντικά οι κρατικές υπηρεσίες υγείας.

ΕΡΩΤΗΣΗ 8: ΓΙΑ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΜΙΑ ΑΙΣΘΗΤΗ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΖΟΝ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ ΚΑΤΑ ΠΟΣΟ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ: Να υπάρξει αυστηρότερος αγορανομικός έλεγχος ώστε να παταχθεί η αισχροκέρδεια;

Πίνακας Ε8					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	καθόλου	29	2,6	2,6	2,6
	λίγο	48	4,3	4,3	6,9
	αρκετά	250	22,5	22,5	29,5
	πολύ	267	24,0	24,1	53,6
	πάρα πολύ	515	46,3	46,4	100,0
	Total	1109	99,7	100,0	
Missing	System	3	,3		
Total		1112	100,0		

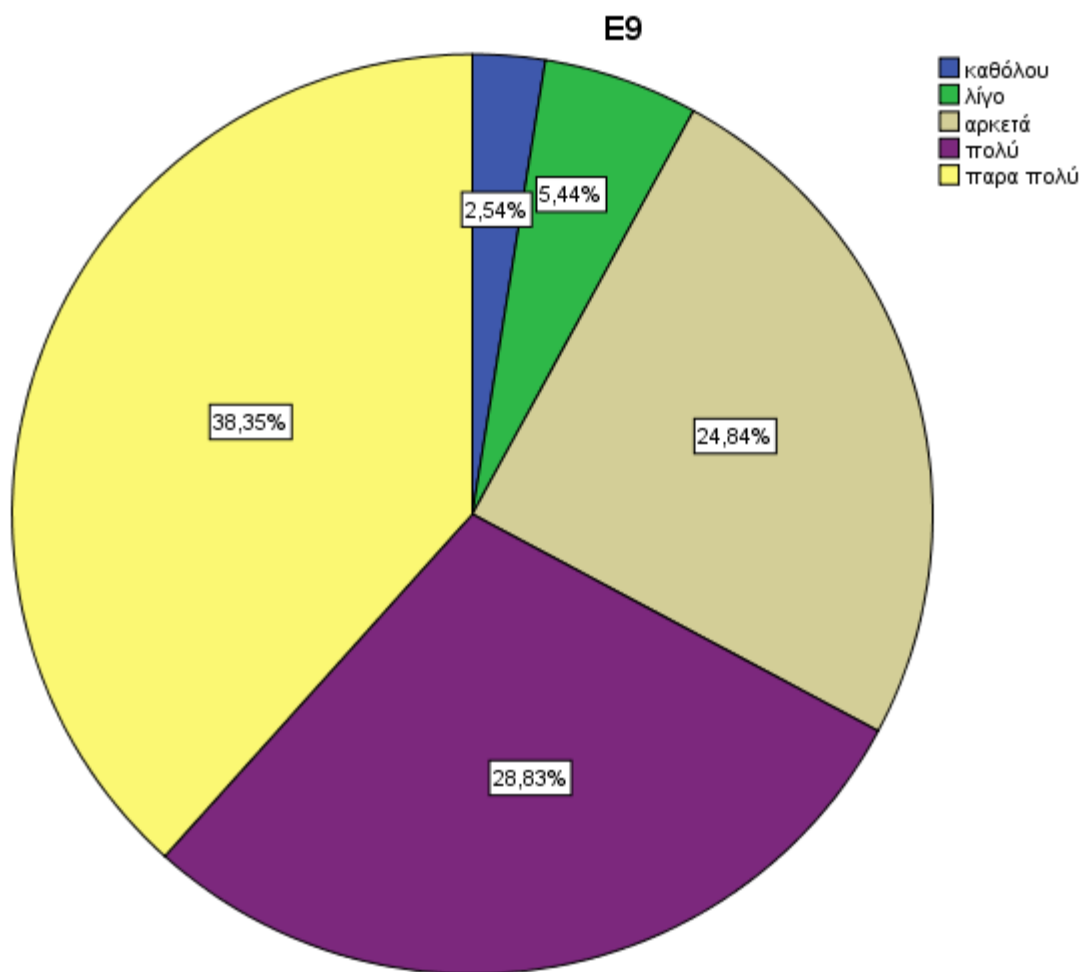

Παρατηρήσεις

- Από τα ευρήματα της Έρευνας (βλ. Πίνακα E8) είναι φανερό ότι ο πολίτης της Κρήτης υποφέρει από την αισχροκέρδεια στην αγορά των προϊόντων. Το 93% των πολιτών της Κρήτης δηλώνει ότι από την πλευρά του Κράτους δεν υπάρχουν οργανωμένοι και αποτελεσματικοί έλεγχοι.
- Το φαινόμενο ωστόσο της αισχροκέρδειας δεν πλήττει μόνον τον ντόπιο πληθυσμό. Επεκτείνεται και μάλιστα με αυξημένη ένταση και ρυθμό και στους αλλοδαπούς. Η φωνή των πολιτών για την πάταξη της αισχροκέρδειας, αλλά και της άμεσης οικοδόμησης ελεγκτικών μηχανισμών στην καταναλωτική αγορά είναι πολύ δυνατή, χωρίς ωστόσο να αποφέρει τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

ΕΡΩΤΗΣΗ 9: ΓΙΑ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΜΙΑ ΑΙΣΘΗΤΗ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΖΟΝ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ ΚΑΤΑ ΠΟΣΟ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ: Να υπάρξει τυποποίηση των Κρητικών προϊόντων ζήτησης;

Πίνακας Ε9					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	καθόλου	28	2,5	2,5	2,5
	λίγο	60	5,4	5,4	8,0
	αρκετά	274	24,6	24,8	32,8
	πολύ	318	28,6	28,8	61,7
	πάρα πολύ	423	38,0	38,3	100,0
	Total	1103	99,2	100,0	
Missing	System	9	,8		
Total		1112	100,0		

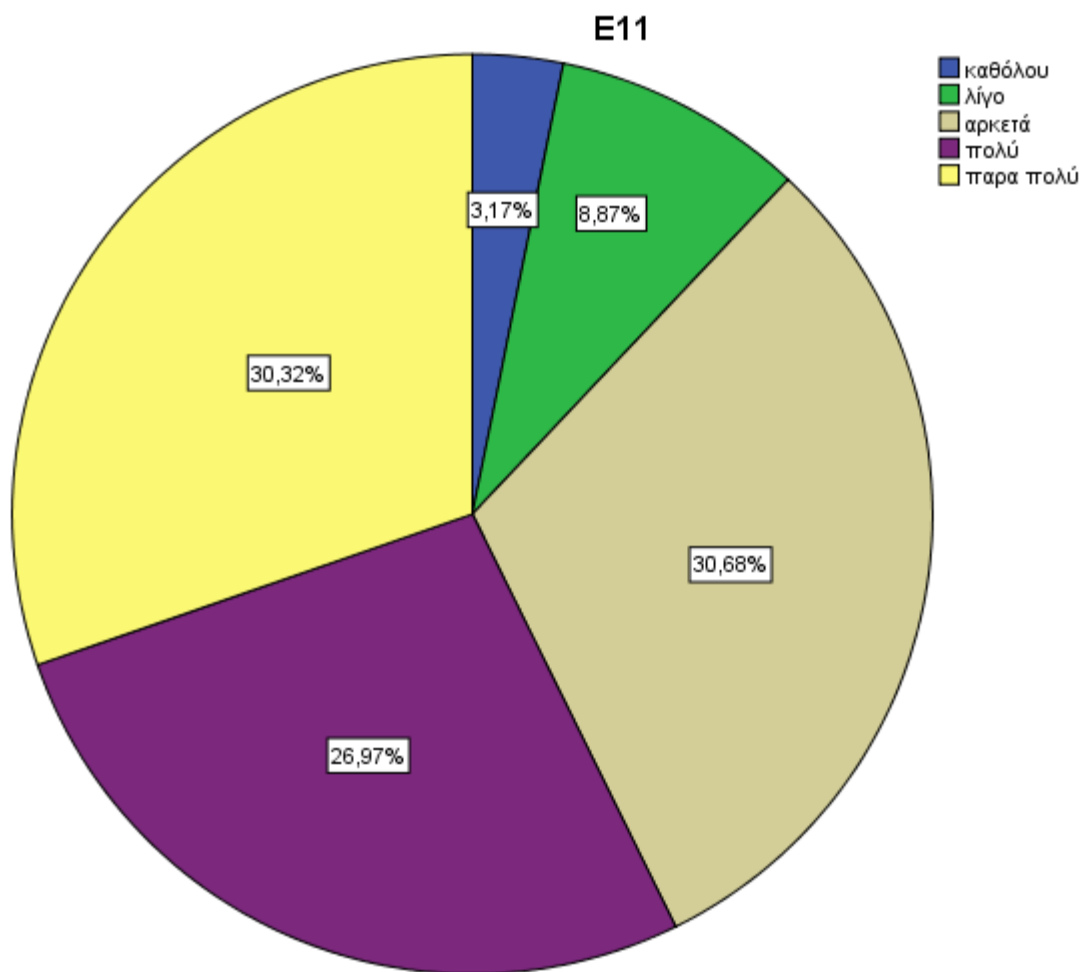

Παρατηρήσεις

- Όπως ανάγλυφα απεικονίζει το Γράφημα E9 αλλά και όπως ο ομώνυμος Πίνακας E9 τεκμηριώνει, καθολική (ποσοστό > 92 %) είναι η βούληση του εξεταζόμενου πληθυσμού να προχωρήσει η τυποποίηση των προϊόντων ζήτησης. Είναι μια δράση η οποία οικονομικώς θα αποφέρει θετικές επιπτώσεις, αλλά και θα ενισχύσει και την εικόνα των κρητικών προϊόντων στην παγκόσμια αγορά προϊόντων. Έτσι, η τυποποίηση θα μπορούσε να γίνει το όχημα για να ενδυναμωθούν οι εξαγωγές και συνακόλουθα να αναπτυχθεί η οικονομία.

ΕΡΩΤΗΣΗ 11: ΓΙΑ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΜΙΑ ΑΙΣΘΗΤΗ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΖΟΝ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ ΚΑΤΑ ΠΟΣΟ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ: Να υπάρξει παραπέρα ανάπτυξη του αγροτουρισμού;

Πίνακας Ε11					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	καθόλου	35	3,1	3,2	3,2
	λίγο	98	8,8	8,9	12,0
	αρκετά	339	30,5	30,7	42,7
	πολύ	298	26,8	27,0	69,7
	πάρα πολύ	335	30,1	30,3	100,0
	Total	1105	99,4	100,0	
Missing	System	7	,6		
Total		1112	100,0		

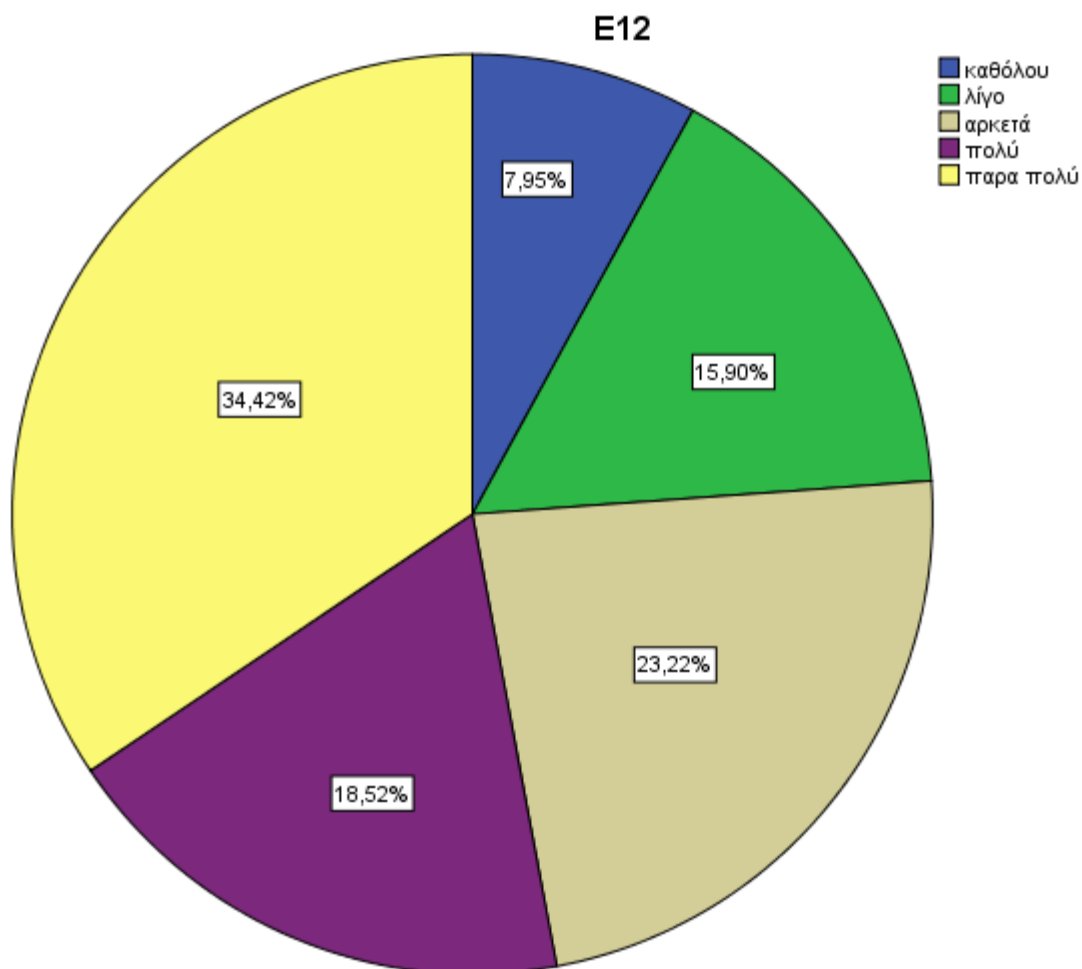

Παρατηρήσεις:

- Όπως βλέπουμε από το Γράφημα E11 και τον Πίνακα E11 μόνο ένα πολύ μικρό ποσοστό Κρητικών (περίπου 12 %) δεν περιμένει πολλά από την παραπέρα ανάπτυξη του Αγροτουρισμού.
- Ο Αγροτουρισμός στην Κρήτη έχει κάνει τα πρώτα του βήματα. Στην αρχή δειλά με αρκετά οικονομικά πισωγυρίσματα αλλά οι Κρητικοί πιστεύουν ότι θα πρέπει να προχωρήσει προς όφελος της τοπικής οικονομίας κι όχι μόνον. Ασφαλώς, θα πρέπει να γίνουν επενδύσεις, κρατικές και ιδιωτικές, κυρίως μέσω συμπράξεων, καθώς μόνο με αυτόν τον τρόπο μπορεί να αναπτυχθεί η οικονομία τα επόμενα χρόνια.

ΕΡΩΤΗΣΗ 12: ΓΙΑ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΜΙΑ ΑΙΣΘΗΤΗ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΖΟΝ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ ΚΑΤΑ ΠΟΣΟ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ: Να μεταβληθεί γενικά η συμπεριφορά μας προς τον ξένο Επισκέπτη;

Πίνακας E12					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	καθόλου	88	7,9	7,9	7,9
	λίγο	176	15,8	15,9	23,8
	αρκετά	257	23,1	23,2	47,1
	πολύ	205	18,4	18,5	65,6
	πάρα πολύ	381	34,3	34,4	100,0
	Total	1107	99,6	100,0	
Missing	System	5	,4		
Total		1112	100,0		

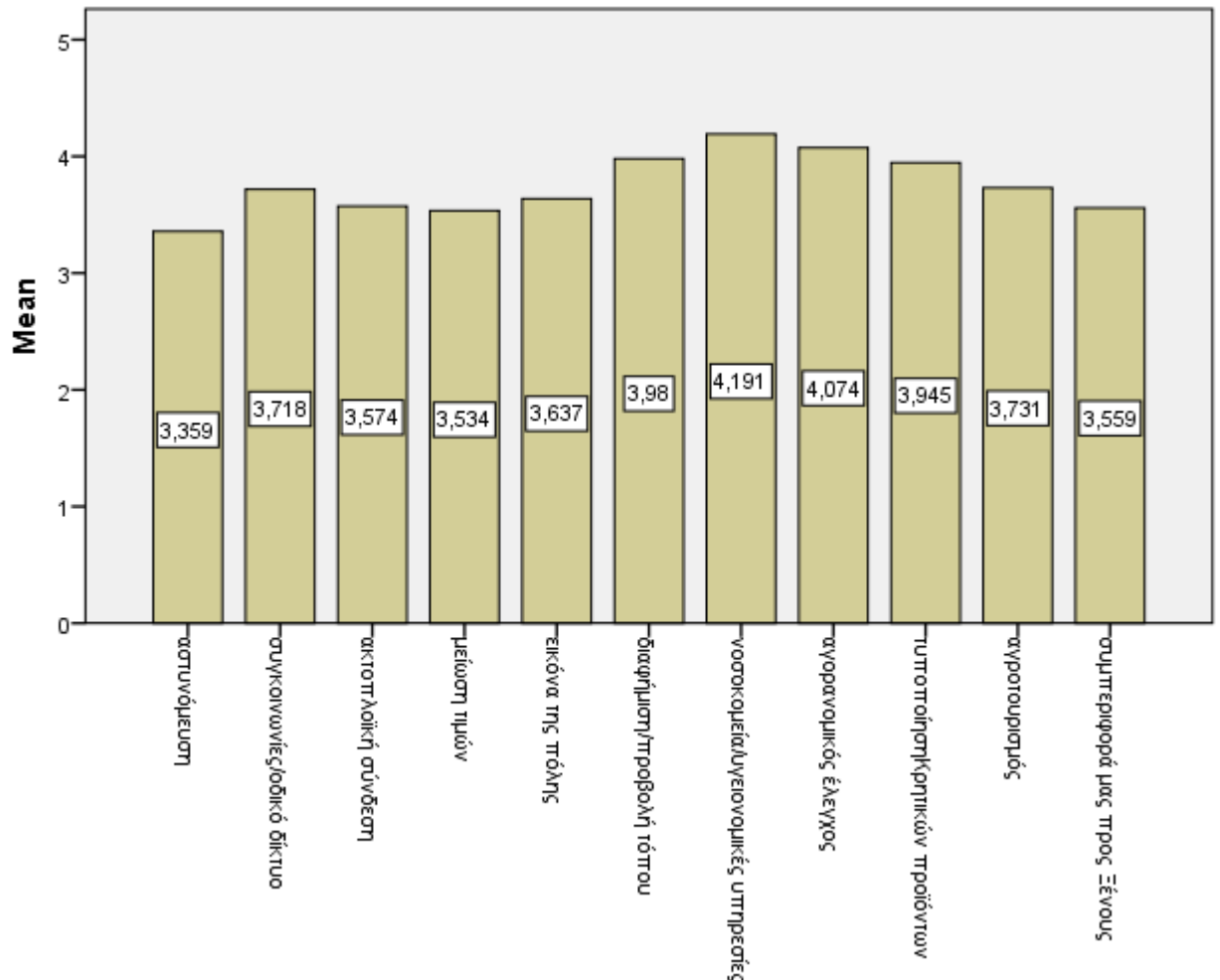

Παρατηρήσεις

- Η συμπεριφορά προς τον Ξένο επισκέπτη θα πρέπει να μεταβληθεί άρδην και επί τω βελτίω. Οι ίδιοι οι Κρητικοί αναγνωρίζουν και μάλιστα σε εντυπωσιακά υψηλά ποσοστά (πάνω από 90%) ότι η συμπεριφορά τους προς τους ξένους τουρίστες δεν είναι αυτή που θα έπρεπε. Αρκετοί Κρητικοί δήλωσαν στην έρευνά μας και μάλιστα χωρίς περιστροφές ότι «τον ξένο τον βλέπουμε περισσότερο σαν δίφραγκο παρά σαν άνθρωπο». Το μεγαλύτερο ζητούμενο όμως είναι η προώθηση της αυθεντικότητας της κρητικής κουλτούρας που εμπεριέχει τις αρχές της φιλοξενίας και της ευγένειας. Η προώθηση αυτής της κουλτούρας θα συνεισφέρει δραστικά στην περαιτέρω βελτίωση της εικόνας της Κρήτης.

Παράγοντες έμφασης που δίνουν οι πολίτες της Κρήτης; Απαραίτητοι όροι για την Τουριστική ανάπτυξη.

Συγκεντρωτικό Γράφημα E13. Οι Απαραίτητοι όροι για Τουριστική Ανάπτυξη, κατά την γνώμη των ντόπιων Κρητικών.

Από το συγκεντρωτικό, ως άνω γράφημα γίνεται σαφές ότι :

Η έρευνα εντόπισε και μάλιστα με αρκετή ακρίβεια 11 απαραίτητες συνθήκες, χωρίς τις οποίες, κατά την γνώμη των Κρητικών, δεν είναι δυνατή η Τουριστική Ανάπτυξη της Κρήτης. Καθώς κάθε ερώτηση του Ερωτηματολογίου Έρευνας αναπαρίσταται με μια μεταβλητή στο ως άνω γράφημα, και επειδή όλοι οι μέσοι όροι όλων των μεταβλητών υπερβαίνουν στατιστικώς σημαντικά τη μέση τιμή 2,5 της κλίμακας μέτρησης [1-5], οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι οι σοβαρότεροι παράγοντες

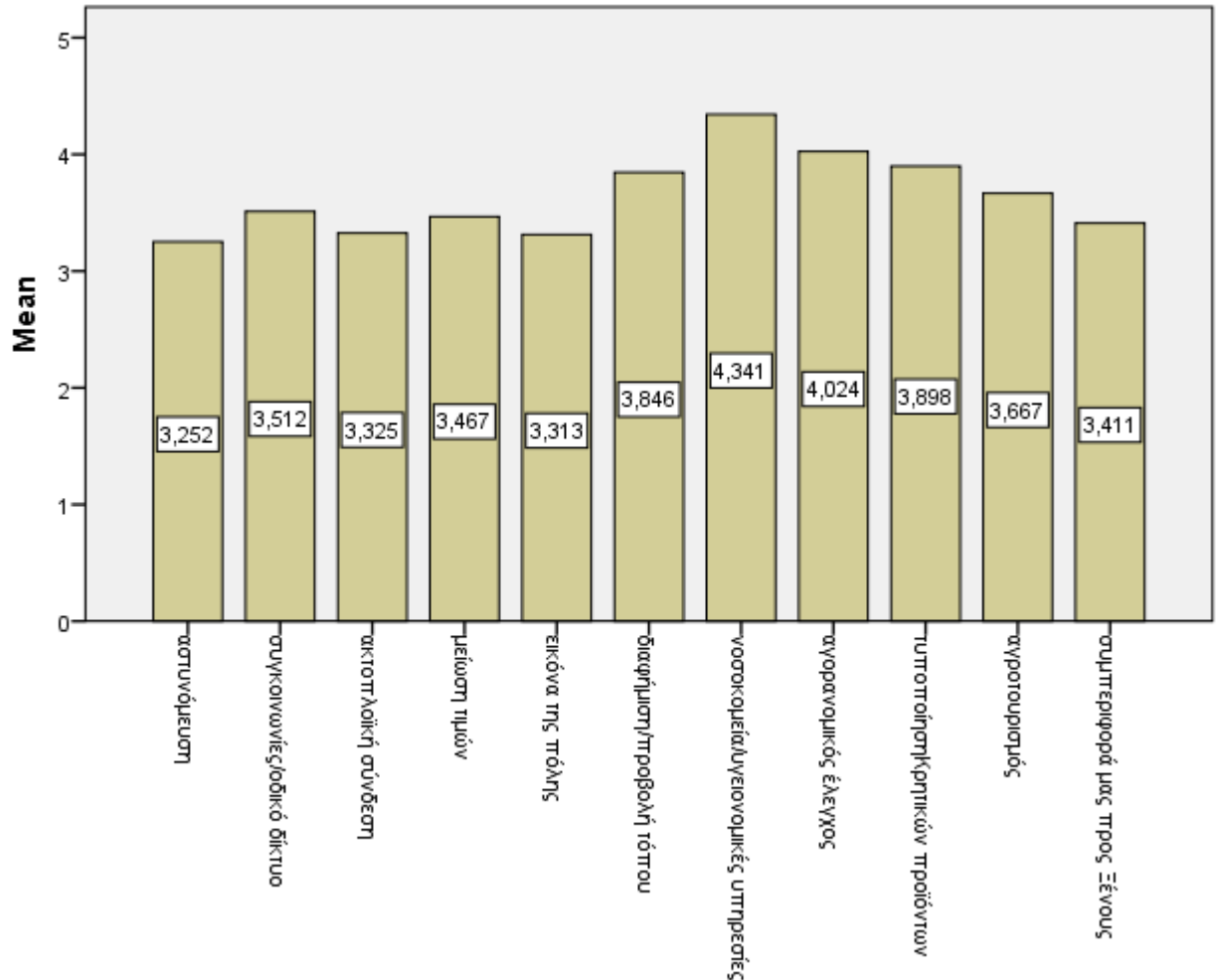
αύξησης του Τουριστικού Ρεύματος στην Κρήτη απεικονίζονται σωστά στην έρευνά μας. Αυτοί οι παράγοντες είναι:

- Η αυστηρότερη Αστυνόμευση των Πόλεων
- Η σοβαρή Βελτίωση των Συγκοινωνιών, του Οδικού Δικτύου, και ιδιαίτερα του Βόρειου Οδικού Άξονα (BOAK),
- Η χωρίς χρονοτριβή ακτοπλοϊκή σύνδεση των πόλεων της Κρήτης, και ιδιαίτερα του Ρεθύμνου και του Αγίου Νικολάου με την υπόλοιπη Ελλάδα,
- Η άμεση μείωση τιμών στα Ξενοδοχεία και τα Κέντρα Εστίασης,
- Η αισθητική βελτίωση των Πόλεων της Κρήτης,
- Η ευρεία διαφήμιση του Νησιού μας και η προβολή της πολιτισμικής μας κληρονομιάς,
- Η πλήρης αναδιάρθρωση Συστήματος Υγείας, των υποδομών των Υπηρεσιών Υγείας και ο άμεσος εξοπλισμός των Νοσοκομείων του Νησιού σε Ιατρικό και Νοσηλευτικό Προσωπικό,
- Η αποφασιστική και άμεση πάταξη της αισχροκέρδειας με τη διεξαγωγή αυστηρών συστηματικών αγορανομικών ελέγχων,
- Η τυποποίηση των Κρητικών Προϊόντων ζήτησης,
- Η παραπέρα ανάπτυξη του Αγροτουρισμού,
- Και τέλος, η βελτίωση της συμπεριφοράς των ντόπιων προς του Ξένους Επισκέπτες.

Μέγα ζήτημα, κατά την άποψη των ντόπιων Κρητικών για να προσελκύσουμε ξένους επισκέπτες είναι η πολύ κακή εικόνα των Νοσοκομείων του Νησιού, τόσο από άποψη υποδομών, όσο και από άποψη Ιατρικού και Νοσηλευτικού Προσωπικού, η οποία χρήζει άμεσης αντιμετώπισης, αναβάθμισης και βελτίωσης.

Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΝΙΩΝ - ΤΙ ΑΝΑΦΕΡΟΥΝ ΟΙ ΧΑΝΙΩΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Διάγραμμα Ε14

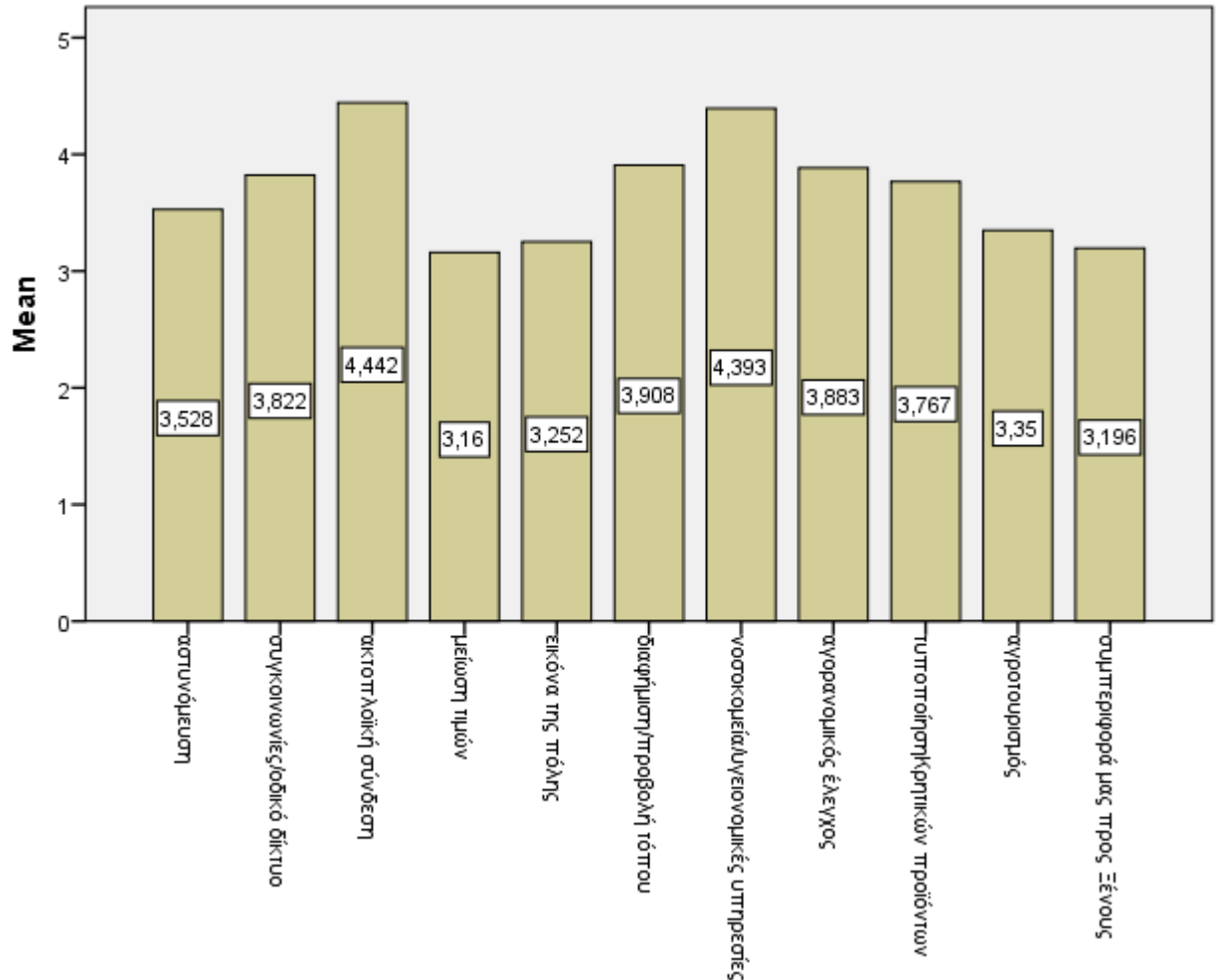

Παρατηρήσεις:

- Προφανώς τα πλέον «καυτά» προβλήματα του Νομού Χανίων είναι εκείνα της Υγειονομικής/Νοσοκομειακής Περίθαλψης και της απουσίας συστηματικού και αυστηρού αγορανομικού ελέγχου.
- Αναφορικά με τα υπόλοιπα προβλήματα που παρεμποδίζουν την ανάπτυξη του Τουρισμού, η Εικόνα του Νομού Χανίων δεν διαφέρει και πολύ από τη γενική εικόνα της Κρήτης, (βλ. προηγούμενη παρ.), αλλά και των άλλων Νομών της Κρήτης ξεχωριστά.

**Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΕΘΥΜΝΟΥ - ΟΙ
ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΡΕΘΥΜΝΙΩΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ**

Διάγραμμα Ε15

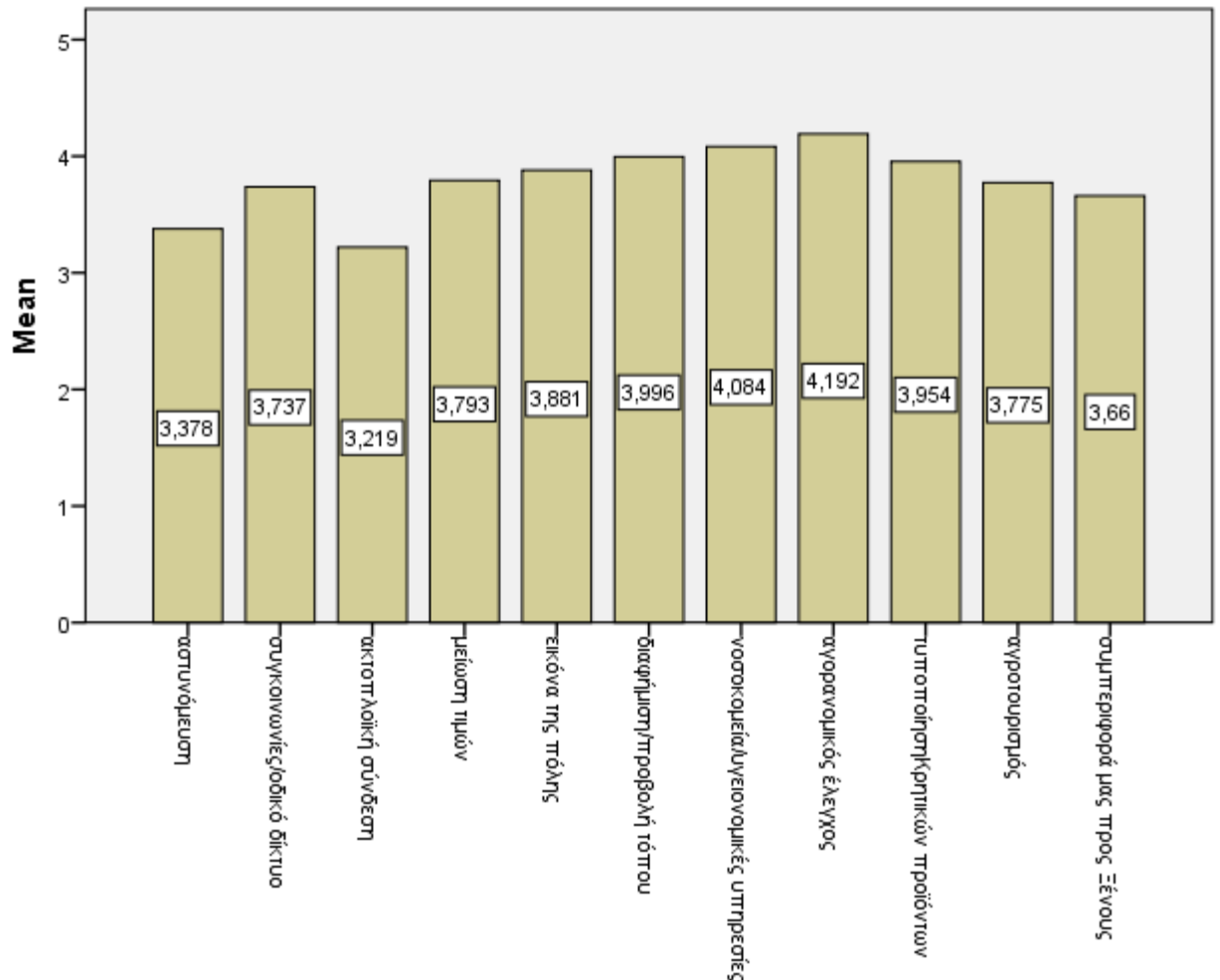

Παρατηρήσεις:

- Από το ως άνω γράφημα γίνεται σαφές ότι δύο είναι τα πολύ μεγάλα προβλήματα της πόλης και όλης της Περιφερειακής Ενότητας, τα οποία αναχαιτίζουν σε σημαντικό βαθμό το τουριστικό ρεύμα: Η αεροπορική απομόνωση και το πλημμελές λειτουργίας Νοσοκομείο. Είναι δύο πολύ βασικοί παράγοντες που λειτουργούν ανασταλτικά για τον τουρισμό σε όλη την Περιφερειακή Ενότητα από κοινού με το παρηκμασμένο οδικό δίκτυο.

Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ - ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΩΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Διάγραμμα Ε16

Παρατηρήσεις:

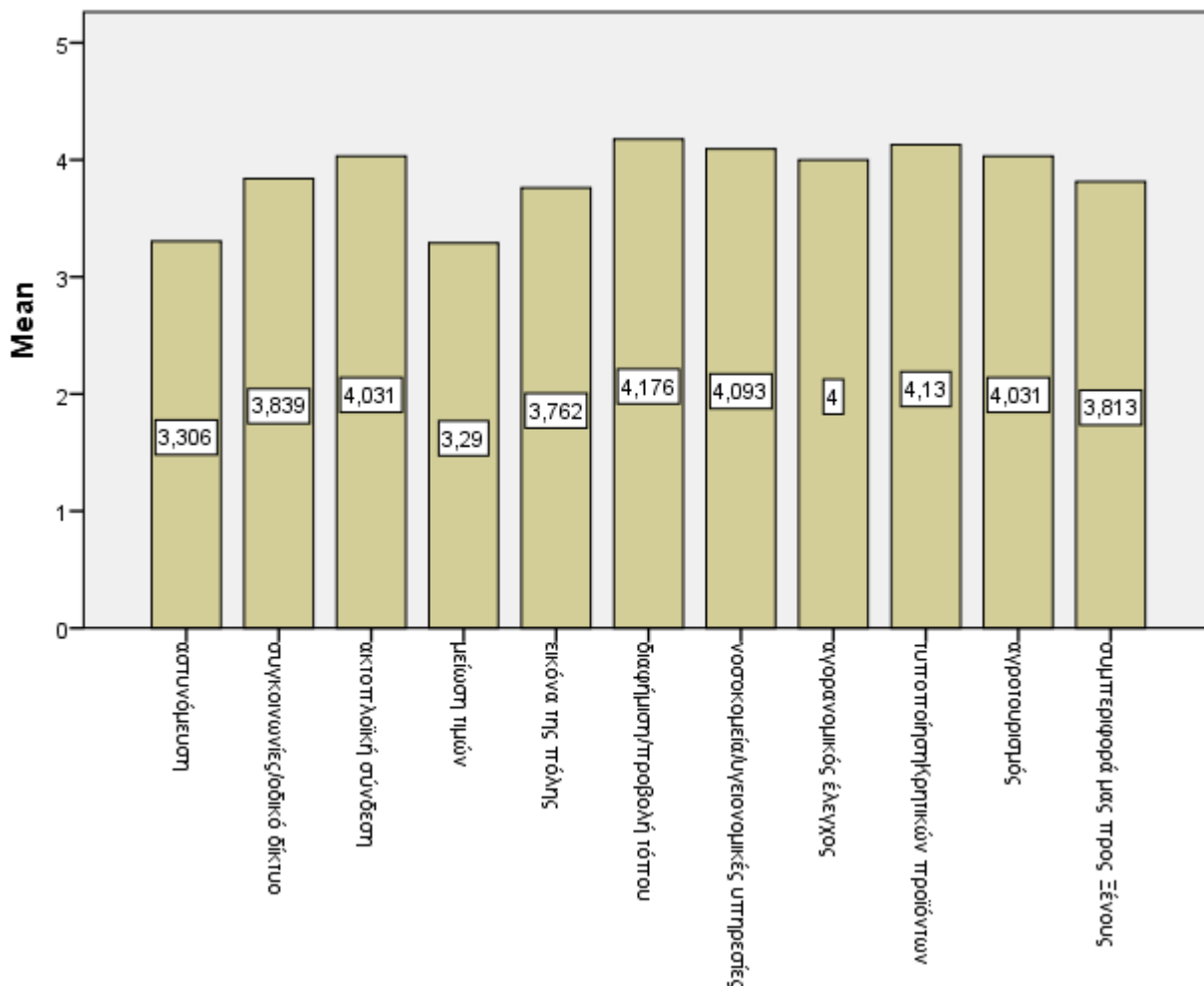
- Το Ηράκλειο το οποίο αναμφισβήτητα είναι η πιο εμπορική πόλη της Κρήτης εμφανίζει σαν πρώτο και βασικότερο πρόβλημα ανάσχεσης του Τουριστικού ρεύματος στο Νομό την αισχροκέρδεια, η οποία είναι άμεση απόρροια, σύμφωνα με την άποψη των δημοτών, της ανυπαρξίας κρατικού αγορανομικού ελέγχου.
- Το Ηράκλειο της Κρήτης είναι μια μεγάλη πόλη με μεγάλα κρατικά Νοσοκομεία και πολλές δημόσιες και Ιδιωτικές Υπηρεσίες. Ωστόσο ο κόσμος είναι έντονα δυσαρεστημένος από την παροχή υπηρεσιών ιατρικής περίθαλψης.

Ιδιαίτερη εντύπωση μας προκαλεί το γεγονός ότι η εικόνα της Νοσοκομειακής/Υγειονομικής περίθαλψης στο Ηράκλειο δεν είναι καθόλου καλύτερη από εκείνη των άλλων Νομών της Κρήτης. Ο μέσος όρος δυσαρέσκειας γι' αυτό το θέμα είναι πολύ ψηλός (4,084) και σε απόσταση αναπνοής, όπως μπορούμε να δούμε από το γράφημα κάθε Νομού, από τους υπόλοιπους.

- Σαν πόλη με εμπορικό δυναμικό, το Ηράκλειο διψά για προβολή και διαφήμιση. Οι πολίτες αυτής της Περιφερειακής Ενότητας θεωρούν ότι ο τόπος τους δεν έχει αναδείξει όσο θα έπρεπε την πολιτιστική του κληρονομιά. Δεν έχει διαφημιστεί επαρκώς στο εξωτερικό. Έτσι τους βλέπουμε να πιστεύουν σε ιδιαίτερα υψηλό βαθμό [3,99/5] ότι το κράτος ακόμη δεν έκανε γι' αυτούς αυτό που όφειλε να κάνει, δηλαδή να αναλάβει μεγάλη και συστηματική καμπάνια διαφήμισης και προβολής των ιστορικών μνημείων, και των πολιτισμικών θησαυρών του τόπου.
- Ακόμη, το Ηράκλειο ως μεγάλο παραγωγικό κέντρο, φυσικό είναι -και είναι εμφανές στα ευρήματα της έρευνας- να θέλει την τυποποίηση των προϊόντων ζήτησης. Οι πολίτες του Ηρακλείου θεωρούν ότι μια ενδεχόμενη ανάπτυξη, με τη βοήθεια τους Κράτους και της Ευρωπαϊκής Ένωσης του Τομέα Μεταποίησης/Τυποποίησης θα επιφέρει ισχυρή ώθηση στο Τουριστικό ρεύμα προς το Ηράκλειο και την Κρήτη γενικότερα.

Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΣΙΘΙΟΥ - ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Διάγραμμα Ε17

Παρατηρήσεις:

- Οι πολίτες του Λασιθίου φαίνεται ότι αντιμετωπίζουν τα μεγαλύτερα προβλήματα συγκριτικά με τους πολίτες των άλλων τριών Περιφερειακών Ενοτήτων της Κρήτης, όπως φαίνεται από το παραπάνω σχετικό γράφημα, και το μόνο που φαίνεται να μην τους απασχολεί πολύ είναι οι τιμές στην εστίαση.
- Οι Λασιθιώτες θεωρούν ότι είναι οι λιγότερο διαφημισμένοι και οι περισσότερο παραμελημένοι από το κράτος, πολίτες της Κρήτης. Δεν έχουν Νοσοκομείο, δεν έχουν Υπηρεσίες Υγείας, όπως λένε, δεν έχουν πλοίο να ταξιδέψουν, είναι άνθρωποι της άγονης γραμμής, λιγосτοί και αβοήθητοι. Το Ηράκλειο βρίσκεται αρκετά μακριά, τα Χανιά ακόμη μακρύτερα, η αεροπορική σύνδεση είναι

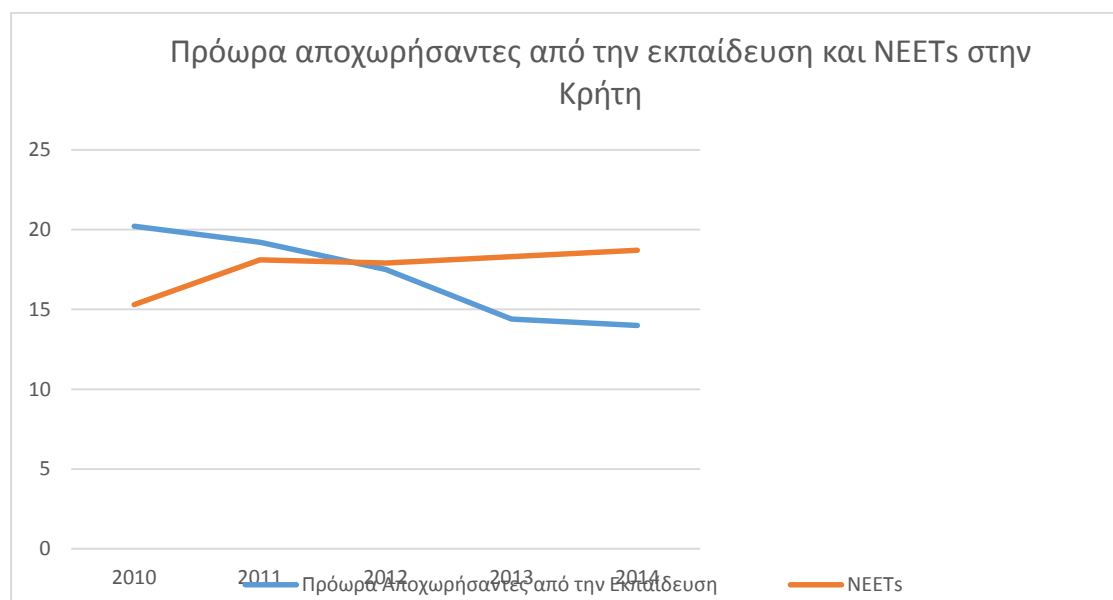
σχεδόν ανύπαρκτη και γενικά όλα εκείνα που θα αποτελούσαν ισχυρούς μοχλούς για τουριστική ανάπτυξη απουσιάζουν σε αρκετά μεγάλο βαθμό.

- Πιο πολύ από όλα ωστόσο, φαίνεται να τους ενοχλεί η παραμέληση. Το όνομα του Νομού τους, αν δεν υπήρχαν τα θερμοκήπια δεν θα ακούγονταν καθόλου, όπως αναφέρουν. Κι όμως σε πείσμα των καιρών συνεχίζουν να παράγουν και συχνά πρωτοπορούν και να καινοτομούν ενίοτε και γι' αυτό είναι αναγκαίο να ενισχυθούν. Επί παραδείγματι συναντήσαμε Λασιθιώτη ξενοδόχο ο οποίος παράλληλα με τις ξενοδοχειακές του δραστηριότητες παλεύει για τη δημιουργία μονάδας αιμοκάθαρσης για τους τουρίστες που πάσχουν από νεφρική ανεπάρκεια. Παρόμοιες πρωτοβουλίες πρέπει να ενισχυθούν και να διευκολυνθούν ακόμα περισσότερο ώστε να αναβαθμιστεί το τουριστικό προϊόν που είναι βασικός μοχλός για την οικονομική άνθιση της Κρήτης.

Εκπαίδευση

Η εκπαίδευση του πληθυσμού αποτελεί έναν από τους βασικότερους στόχους ενός κράτους και κατ' επέκταση των αυτοδιοικητικών θεσμών. Δυο από τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι περισσότερες Περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι οι πρόωρα αποχωρήσαντες από την εκπαίδευση και οι νέοι 15 έως 24 ετών που δεν εντάσσονται στις δομές εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης, οι επονομαζόμενοι απόντες ή NEETs-Young People Not in Education Employment or Training (Παπαδάκης, 2013). Στην Κρήτη το ποσοστό των νέων που αποχώρησαν πρόωρα από την εκπαίδευση φαίνεται να μειώνεται τα τελευταία χρόνια όμως το ανησυχητικό στοιχείο είναι η αύξηση του ποσοστού των απόντων (NEETs) που δεν συμμετέχουν στις δομές της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της απασχόλησης, όπως φαίνεται και από το διάγραμμα 9. Μια πρώτη εξήγηση σε αυτό το φαινόμενο μπορεί να είναι το γεγονός ότι οι νέοι πλέον σε μεγαλύτερα ποσοστά σε σύγκριση με το παρελθόν ολοκληρώνουν την βασική εκπαίδευση όμως τα εχέγγυα που αυτή τους δίνει από κοινού με τις μειωμένες εργασιακές ευκαιρίες και την αναποτελεσματικότητα των προγραμμάτων κατάρτισης, δεν επαρκούν για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

Διάγραμμα 9

Πηγή: Eurostat (2015).

Πηγές

ΕΛΣΤΑΤ (2015), Περιφερειακοί Λογαριασμοί: Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία για το έτος 2012 και αναθεωρημένα στοιχεία για τα έτη 2000-2011, Διαθέσιμα στο: http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0703/PressReleases/A0703_SEL45_DT_AN_00_2012_01_P_GR.pdf

ΕΛΣΤΑΤ (2015), Περιφερειακοί Λογαριασμοί: Απασχόληση κατά γεωγραφική ζώνη, περιφέρεια, και κλάδο για τα έτη 2000-2012, Διαθέσιμα στο: http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A0703&r_param=SEL54&y_param=TS&mytabs=0

ΕΛΣΤΑΤ (2015), *Στατιστικές Τουρισμού* (Ειδική Ενημερωτική Έκδοση), Πειραιάς: Ελληνική Στατιστική Αρχή. Διαθέσιμο στο: http://www.statistics.gr/documents/20181/1347702/TOYRISMOS_2015.pdf/852282ae-d6ad-412a-b98c-22cefaafee69?version=1.0

Εργαστήριο Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Συστημάτων Υποστήριξης Αποφάσεων, Πολυτεχνείο Κρήτης, Τμήμα Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης (2008), Ποιοτική Έρευνα Τουρισμού για την Κρήτη, Διαθέσιμα στο: http://www.stepc.gr/docs/library_docs/Erevna%20Tourismou_Kritil_Polyt_Kritis.pdf

Eurostat (2015), Early School Leavers, Διαθέσιμα στο: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=edat_lfse_16&lang=en

Eurostat (2015), Gross Domestic Product at Market Prices-Annual Data, Διαθέσιμα στο: <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tipsau10>

Eurostat (2015), People at risk of poverty or social exclusion by NUTS 2 regions, Διαθέσιμα στο: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=ilc_peps11&lang=en

Eurostat (2015), Unemployment rates, seasonally adjusted, May 2015, Διαθέσιμα στο: [http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/File:Unemployment rates, seasonally adjusted, May 2015.png](http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/File:Unemployment_rates_seasonally_adjusted_May_2015.png)

Eurostat (2015), Young People Not in Education, Employment or Training, Διαθέσιμα στο: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=edat_lfse_22&lang=en

Eurostat (2016), Number of establishments and bed-places by NUTS 2 regions (tgs00112). Διαθέσιμα στο: <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.

Ινστιτούτο Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων (2015), Εξελίξεις στον Παγκόσμιο και τον Ελληνικό Τουρισμό και στα Βασικά Μεγέθη της Ελληνικής Ξενοδοχίας το 2014.

Ινστιτούτο Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων (2014), Εξελίξεις στον Παγκόσμιο και τον Ελληνικό Τουρισμό και στα Βασικά Μεγέθη της Ελληνικής Ξενοδοχίας το 2013.